

leto **2007**

številka **1**

Kolofon

Poročila leto 2006 (LX) številka 3
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: p. Tadej Strehovec.
Odgovarja: p. Viktor Papež.
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar.
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek.
Grafična priprava: br. Dragan Vampola.
Filmi: Camera d.o.o., 1000 Ljubljana
Tisk: Tiskarna Artelj, Ljubljana

■ *Iz generalnega kapitlja*

- 3 Povzpeli se, ostati, spustiti se
- 5 Poročilo p. provinciala iz kapitlja

■ *Iz generalne kurije*

- 6 Nagovor njegove svetosti Benedikta XVI.
- 7 Ustanovitev madžarske province
- 8 Pismo generalnega ministra sestram sv. Klare
- 10 Objeti izključene današnjega dne - 2. del
- 12 Seja generalnega definitorja
- 13 Ugrabljeni bratje

■ *Iz provincialata*

- 14 Srečanje provincialov s kardinalom Rodetom
- 15 Pismo za Frančiškovo nedeljo
- 17 Provincialovo pismo sestram Klarisam
- 19 Srečanje KORUS-a
- 21 Provincialovo pismo p. Robertu
- 22 Nagovor pri obredu preobleke novncev

■ *Iz Tajništva*

- 23 Definitorijalna seja - Vič, Nazarje, Sveta Gora
- 25 Plenarni svet province
- 26 Na božjih poteh se srečujemo z oddaljenimi
- 28 Zapisnik 5. seje Sveta za duhovnost
- 28 Začetek postulata: Miha Ambrožič
- 28 Informacija o Luku Lakosilu

■ *Iz življenja province*

29

■ *Kar korajžno*

- 44 Karikatura p. Antona

■ *Raznoterosti*

45

■ *Liturgične spodbude*

- 52 Verujem v občestvo svetih

■ *Očetu našh imenitna dela*

- 53 Poročilo p. Otona Sola

■ *Iz časopisnih listov*

55

■ *In naj molijo za rajne*

- 69 Pogreb Zofke Vovk

■ *Naslovnik province*

71

Gospod je res vstal!

Pismo generalnega ministra za Veliko noč 2007

Velika noč je, praznik življenja: "Kaj iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, temveč je bil obujen" (Lk 24, 5-6). Velika noč je, na obisku je upanje: "Kaj ste preplašeni in zakaj se vam v srcu oglašajo dvomi? (Lk 24, 38); "ne bojte se" (Mt 28, 10); "jaz sem z vami..." (Mt 28, 20). Velika noč je, spodbuja nas na pot: "Pojdita in sporočita mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli" (Mt 28, 10; prim. Mk 16, 7).

Dragi bratje: naj vstali Kristus s svojo lučjo razsvetli našo pot, s svojo navzočnostjo okrepi naše upanje, njegovo vstajenje pa naj nas napolni z življenjem, z življenjem v obilju.

Obujanje spomina

Komaj nekaj mesecev je minilo od obhajanja izrednega generalnega kapitlja, ki je bil za vse, ki so na njem sodelovali, in za celotno bratstvo res velikonočni dogodek. Ker nas je za roko vodilo izkustvo emavških učencev, katerega ikona (prim. Lk 24, 13-15) nas je spremljala med celotnim kapituljem (prim. Gospod nam govori po poti, Ggp 3), smo doživljali, kako nam Gospod govori po poti in kako nam doživetje poti pomaga bolje razumeti našo poklicanost (prim. Ggp 10). Kakor Kleopa in njegov tovariš smo tudi mi čutili, da naša srca gorijo v medsebojnem podeljevanju kruha Besede in evharistije in zaznali, da nam Gospod kaže svoje obličje (prim. Ggp 8). Kot emavška učenca smo v "kontekstu podeljene vere" tudi mi svedno pokazali svoje strahove in

naša srca so se odprla skrivnosti drugega (prim. Ggp 3). Ko smo si med seboj podelili vprašanja, naveličanost in negotovost (prim. Ggp 7), je tako kot njiju tudi nas, "berače smisla" (Ggp 6), obiskalo upanje, ki "korenini v ubogem in križanem Kristusu in v njegovih predstavnikih, v ubogih in križanih naše zemlje" (Ggp 9). Tedaj smo presenečeno in začudeno doumeli, da smo prejeli notranjo moč, ki izvira iz Velike noči, in nas z obnovljenim zaupanjem pošilja k bratom (prim. Ggp 3), ko nas postopoma osvobaja razočaranosti, površnega pragmatizma in lahkotnega idealizma (prim. Ggp 9).

Vendar je kapitelj hotel biti odprt kapitelj in kot takšen se mora nadaljevati v vsaki enoti reda in v vsakem bratu. Na ta način se bo velikonočno izkustvo, ki smo ga skupaj doživljali med "romanjem na kraje, ki ohranjajo izvirno privlačnost naše karizme" (Ggp 2), nadaljevalo in živelo v naših krajevnih bratstvih in v srcu vsakega izmed nas. To bo mogoče, če bomo sprejeli povabila, ki jih na nas naslavlja kapitelj in če bomo uresničevali njegove smernice. Za pomoč pri prehodu od dobrega k boljšemu želim z vami podeliti nekatera od teh povabil oziroma klicev.

Na poti sta se pogovarjala

Z načrtom Milost začetkov ima red namen nadaljevati proces, ki se je začel z razglasitvijo aktualnih Generalnih konstitucij; gre za

poživitev in ponovno utemeljitev našega življenja in poslanstva, da bi svojo frančiškansko identiteto danes živeli dinamično in ustvarjalno, zvesti Bogu in svetu, "vedno pokorni in podložni sveti Cerkvi" (FPVod 12, 4; prim. Ggp 8). Na ta način hočemo evangeljsko odgovoriti na znamenja časov, ki so "luči, navzoče v temni noči ljudstev" (prim. Gospod naj ti da mir, 6), preko katerih čutimo, da nas kliče Bog, istočasno pa hočemo "ponovno ponuditi

podjetnost, iznajdljivost in svetost" sv. Frančiška in Klare (prim. Posvečeno življenje, 37).

Zato nas dokument Gospod nam govori po poti spominja, da moramo živeti v drži "trajnega razločevanja", ki je zvesto in obenem ustvarjalno, ter stalno vrednotiti svoje življenje in poslanstvo (prim. Ggp 35.33). To nam bo omogočilo, da bomo uresničili svojo karizmo "pred izzivi epohalnih sprememb" (Ggp 1) in dali evangeljsko-frančiškanski odgovor na vprašanja naših sodobnikov "o smislu zgodovine, bivanja in življenja", ki so tudi naša vprašanja (prim. Ggp 6). Spričo statičnih modelov zvestobe se od nas zahteva, da življenje živimo kot proces in posledično kot projekt. Spričo skušnjave umika ali bega smo odslej poklicani, da življenje živimo v razločevanju ne le zaradi načrtovanja naše prihodnosti, ampak predvsem zaradi spoznavanja Gospodove volje tukaj in sedaj (prim. Rim 12, 2), ko pogled obračamo v prihodnost (prim. Posvečeno življenje 110).

Poživitev in ponovna utemeljitev našega življenja in poslanstva predvsem in nadvse zahtevata razločevanje, da bi spoznali Gospodovo voljo; zato smo osebno in skupno povabljeni, da s Frančiškom stalno molimo: "O vzvišeni in veličastni Bog, razsvetli temine mojega srca ... da se bom držal tvoje svete in resnične zapovedi" (FmK). Zahtevata tudi kolikor je mogoče objektivno razločevanje naše notranje resničnosti: starost bratov, našo navzočnost in obveznosti, zmožnosti in krhkosti bratov in enot reda; in zunanje resničnosti: socialno, kulturno in politično okolje, v katerem se gibljemo. V luči te dvojne resničnosti moramo prodorno in smelo sprejeti primerne odločitve, pa čeprav srce krvavi. V vsem tem se moramo močno potruditi, da se ne pustimo voditi ne neutemeljenemu idealizmu in ne dušečemu realizmu. Spričo resničnosti, ki jo živijo nekatere

enote reda, se ni moč preprosto opredeliti za ohranjanje starih struktur, ampak moramo biti ustvarjalni, da se bomo kljub neugodnim razmeram odprli prihodnosti.

To predpostavlja, da k resničnosti pristopimo s kritičnim očesom, pri tem pa vedno izhajamo iz vere; razsvetluje nas Beseda in smo v trdnem občestvu z Bogom in s Cerkvijo, ker, kakor pravično omenja dokument kapitlja, "za razlaganje življenja ne zadošča biti blizu resničnosti", ampak "jo je treba gledati z očmi vere, to je, živeti jo moramo iz globokega odnosa z Bogom in njegovo Besedo in iz tesnega občestva s Cerkvijo" (Ggp 14). Samo pogled vere nam omogoči, da hvaležno gledamo na preteklost, zavzeto živimo sedanost in z upanjem objemamo prihodnost (prim. ZNT 1)

Če hočemo, da bo neko razločevanje frančiškansko, moramo vzeti evangeljsko knjigo in vprašati za svet Kristusa (prim. 2 Čel 15). Drugo leto naše priprave na 800-letnico reda od nas zahteva, da evangelij živimo smelo: moto, ki nas bo spremljal v tem letu, je: Upajmo si živeti evangelij. Živeti evangelij pomeni pustiti se razsvetliti evangeliju, ga sprejeti kot prvenstveno merilo našega osebnega in bratskega razločevanja.

Dragi bratje, v načrtu Milost začetkov smo bili povabljeni, da se v letu 2006 postavimo v držo razločevanja in se vprašamo: "Gospod, kaj hočeš, da storim?". Takšna drža in to vprašanje morata biti del vsega našega življenja. Zaživimo v drži razločevanja. Na pot se podajmo s prepričanjem, da gre Gospod pred nami (prim. Mk 16, 7). Kakor učenca prvi dan tedna, kakor emavška učenca tudi mi začnimo teči (prim. Jn 20, 4), nemudoma krenimo na pot (prim. Lk 24, 33). Samo tako bomo lahko razločevali, kaj Gospod želi od nas in le tako bomo lahko s prepričanjem oznanjali, da je bil "Gospod resnično obujen" (Lk 24, 34).

Takoj sta se vrnila v Jeruzalem in naša zbrane enajstere

Potem ko so se emavškima učencema odprle oči in sta spoznala Jezusa, sta "še tisto uro vstala in se vrnila v Jeruzalem", da bi se srečala s skupnostjo, od katere sta se oddaljila (prim. Lk 24, 33). Za tiste, ki sledijo Frančiškovi karizmi, je bratstvo privilegiran kraj ne samo za srečanje bratov z Bogom (prim. GK 40), ampak tudi za doživljanje velikonočnega veselja in vzajemno podelitev lastnega izkustva vere. Dokument kapitlja nas s svoje strani spominja, da je bratstvo dar, ki ga je treba s hvaležnostjo sprejeti in ga istočasno z žilavo vztrajnostjo graditi. Ta naloga je predstavljena "kot ena naših temeljnih obveznosti" (Ggp 27). Smo del bratstva, ki mora vedno rasti. Poklicani smo, da smo graditelji bratstva in ne samo njegovi potrošniki, posebno kadar je naša osebna in bratska resničnost "zaznamovana z omejenostjo in grehom" (Ggp 24). V tem kontekstu zelo dobro razumemo povabilo kapitlja, naj bomo pozorni na bratsko življenje: "naše bratstvo potrebuje našo posebno skrb" (Ggp 31), "terja spremljanje in materinsko skrb" (Ggp 32).

Kaj pomeni skrbeti za bratsko življenje? Dokument kapitlja nam daje pomembne napotke za uresničenje tega naročila. Skrbeti za bratsko življenje pomeni biti pozoren na človeške odnose, ki so med nami včasih pomanjkljivi, in odkriti teološke razloge bratstva, saj se "dejstvo, da se prepoznavamo kot bratje, rojeva iz vere v Boga, ki je Oče vseh". Izhajajoč iz tega prepričanja drugega prepoznavamo kot brata in lahko "kot Frančišek rečemo: 'Gospod mi je dal brate'" (Ggp 26). Skrbeti za bratsko življenje pomeni bojevati se proti vsaki obliki razdeljenosti, ki je v njem (prim. Ggp 31). V razkosanem in razdeljenem svetu, kakršen je naš, smo lahko preroško znamenje le tedaj, če presežemo vsako vrsto delitve med nami in smo resnični mostovi občestva

z vsemi (prim. Ggp 31). Razlike še zdaleč niso nevarnost, ampak so "sporočilo vedno rodovitnega Boga" (Ggp 4). Skrbeti za bratstvo pomeni primerno uporabljati sredstva, ki nam jih daje na razpolago naša zakonodaja, kot so trajna formacija, krajevni kapitelj in bratski opomin. Skrbeti za bratsko življenje pomeni nekaj zelo preprostega in včasih tako težavnega, kot je odpustiti si med seboj in v vsakem trenutku iskati poti občestva (prim. Ggp 31.53). V zavesti, da se zdi, da je največja težava pri graditvi bratstva v pomanjkanju globoke komunikacije med nami in v težavi, da bi se pogovarjali na pravi način, brez zažrtov in s potrebnim zaupanjem, začenši z našo revščino, kapiteljski dokument vztraja predvsem na komunikaciji kot privilegiranem sredstvu za skrb za bratsko življenje. Globoka komunikacija naj nas pripelje do tega, da se sprašujemo o "svojem načinu življenja" (Ggp 3), da "presehamo individualizem in osamo, ki pogosto označujeta naše življenje in naše delo" (Ggp 49.1), da "drug z drugim delimo veselje in težave tega, da smo bratje in da razmišljamo o naši osebni poklicanosti", da "skupaj poglobimo svojo hojo za Kristusom in svojo vero v Boga" (Ggp 51), da "med seboj delimo in obhajamo življenje v vseh njegovih razsežnostih" (Ggp 32), da izhajajoč iz vere razodevamo, kaj imamo v sebi (prim. Ggp 43). Emavška metodologija, ki jo dokument generalnega kapitlja predstavlja kot "pot in metodo, ki vodita v prihodnost" (Ggp 39), kot "vogelni kamen naše rasti kot manjši bratje" (Ggp 49.1) in šola bratstva (prim. Ggp 51), nam bo v vsem tem pomagala v tolikšni meri, kolikor jo bomo v bratstvih, provincah in kustodijah uresničevali.

S ponovno utemeljitvijo želimo našemu življenju in poslanstvu dati kakovost, to pa lahko pridobimo samo s kakovostjo odnosov, ki pa je odvisna od komunikacije s seboj, z drugimi in z Bogom. Od komunikacije je odvisno bratsko življenje, obraz naših bratstev in

zato naše temeljno pričevanje v svetu (prim. Ggp 34). Kapiteljski dokument zato od nas zahteva, naj stalno preverjamo oblike svoje komunikacije. Komunicirati pomeni stopiti "iz samih sebe k srečanju z drugega, drugačnega od nas" (Ggp 22); komunicirati pomeni potrditi potrebo po drugem, priznati, da smo vedno dolžniki, priznati, da nas Božji dar vedno prehiteva (prim. Ggp 20). Komunicirati zna samo tisti, ki kot temeljno resnico prizna svojo revščino, zaradi katere "nam nič ne pripada. Vse je dar, ki smo ga prejeli in je namenjen temu, da ga delimo z drugimi in ga vračamo" (Ggp 19). Po drugi strani nas antropološka razsežnost komunikacije spominja, da komunicirati pomeni predvsem dati se drugim, da drugi postane deležen mojega življenja, istočasno pa biti pripravljen sprejemati druge. Komunikacija torej ni enosmerna, ampak krožna, vzajemna in interaktivna. Kapitularji so začutili nujnost, da se naša bratstva spreobrnejo k soočenju, k dialogu in bratski komunikaciji. Samo tako bomo obnovili tkivo vzajemnega zaupanja (prim. Ggp 16), samo tako bomo lahko zaupali drug drugemu, se sprejemali, se opominjali, kadar bo potrebno in se vsak trenutek ljubili (prim. Ggp 15).

Pripovedovala sta, kaj se je zgodilo na poti

Medtem ko smo na poti in skrbimo za bratsko življenje v skupnosti, smo poklicani, "naj napolnimo zemljo s Kristusovim evangelijem (1 Čel 97). In prav zaradi tega, ker smo "potopljene v epohalno spremembo, ki ponuja nove vzorce in kategorije" nam Gospod govori po poti. Vstali Kristus nas nujno poziva, naj dvignemo glavo ter prodorno in smelo naredimo "resen pregled svojega poslanstva", naj "stopimo na še neznane poti navzočnosti in pričevanja" (prim. Ggp 33), in nam pomaga živeti evangelij kot bratstvo v poslanstvu v službi Cerkve in sveta

(prim. Ggp 58), kot manjši med majhnimi zemlje (prim. Ggp 33). Kapiteljski dokument nas spodbuja h "kritičnemu pregledu ... svojih službenih dejavnosti" (Ggp 58), da se bomo "vrnili k središču svojega poslanstva", "z večjo odločnostjo izbrali mejne kraje", obljeli "obrobnost kot posebnost svoje frančiškanske identitete" (prim. Ggp 33), da bomo navzoči "v mejnih in konfliktnih okoljih" in na "novih ereopagih" (prim. Ggp 36). Kot Frančišek smo poklicani, da gremo naproti drugemu, da gremo na drugi breg, da prestopimo meje (prim. Ggp 36), geografske, družbene, politične ali verske. Izhajajoč iz logike daru in iz duhovnosti navzočnosti in odpovedi, ne da bi kogarkoli izključevali in ob sprejemanju vseh, "ne da bi se pustili zapreti v pregrade, ki jih ustvarja prevladujoča ideologija" (Ggp 37), ter podprti s filozofskimi, teološkimi, mističnimi in umetniškimi izročili naše frančiškanske dediščine, da ne bi bili lahek plen fundamentalizma in trenutnih čustvenih teženj (Ggp 13), smo poklicani oznanjati evangelij z besedo in življenjem, ter tako biti "svetilnik upanja, velikodušna ponudba vere in občestva" (Ggp 37).

Dragi bratje, dokument izrednega kapitlja, ki smo ga pred kratkim obhajali, nam ponuja veliko izživov. Zaradi prostora smo tukaj omenili samo nekatere. Imamo prodornost in smelost, da bi nanje odgovorili? Zaradi upanja, ki nas je obiskalo med obhajanjem kapitlja, kakor tudi velikega številca bratov, ki so ga že vzeli zares, sem optimist. Naj nas vse spremelja blagoslov srafskega očeta sv. Frančiška. Veselo veliko noč Gospodovega vstajenja!

Rim, 19. marca,
praznik sv. Jožefa.

br. José Rodríguez Carballo, ofm
Generalni minister

Prot. št. 097679

Sklic rednega provincialnega kapitlja 2007

Št. 60/07

Datum: 22.3.2007

Dragi bratje,

pred tremi leti - od 25. do 30. aprila 2004 - smo v Ljubljani imeli redni provincialni kapitelj, ki mu je predsedoval generalni vizitator p. Anselmo Stulič iz province sv. Hieronima (Zadar) v Dalmaciji. Na kapitlju so kapitularci izvolili sedanje provincialno vodstvo. Minevajo torej prva tri leta od zadnjega kapitlja. Generalni statuti določajo, da "je treba redni provincialni kapitelj obhajati vsaka tri leta" (GS čl. 159,1). Poleg tega Generalne konstitucije v čl. 216, Generalni statuti v čl. 158-165 in Posebni statuti naše province v čl. 65-74 podrobneje določajo izvolitev odposlancev, sodelovanje bratov na kapitlju in podelitev izpraznjenih služb. Pomembnost tega kapitlja je tudi v tem, da ga bomo obhajali tako rekoč sredi naše poti k velikemu jubileju - 800. letnici ustanovitve našega reda.

Provincialni kapitelj naj bi pregledal življenje in dejavnosti province v preteklem triletju in nakazal smernice za prihodnost. Tudi posamezni bratje morejo pravočasno poslati provincialnemu kapitlju svoja mnenja in predloge (GS čl. 160; PS čl. 66).

V januarju in februarju 2007 sem opravil kanonično vizitacijo naših bratov in redovnih hiš v provinci po programu, ki je bil objavljen v Poročilih št. 4 str. 13. Zahvaljujem se vsakemu bratstvu za sprejem in pozornost, vsakemu bratu pa za odkrit pogovor in razume-

vanje, da ni vedno mogoče uresničiti, kar želimo, in da je potrebno računati z realnim in osebnim stanjem naše province. Nekateri redovni župniki so pripravili srečanje z ŽPS, cerkvenimi ključarji in z civilnimi uslužbenci. Ta srečanja so bila zelo koristna zame osebno in pomembna tudi za njih. V stikih sem bil z ordinariji, ki so pohvalili naše pastoralno delo in prosili za pomoč v pastori tudi v prihodnosti.

V skladu z Generalnimi konstitucijami in Generalnimi statuti ter našimi Posebnimi Statuti **sklicujem redni provincialni kapitelj Slovenske frančiškanske province sv. Križa od 18. do 20. aprila 2007 v našem samostanu na Viču v Ljubljani.**

NA PROVINCIALNI KAPITELJ POZIVAM:

a) Provincialno vodstvo
(PS čl. 67, 1):

1. p. Marjan Čuden, provincialni vikar (Ljubljana-Vič)
2. p. Zdravko Jakop, definitor (Ljubljana-Šiška)
3. p. Niko Žvokelj, definitor (Koper-Strunjan)
4. p. Pavle Jakop, definitor (Ljubljana-center)
5. p. Stane Zore, ex-minister in definitor (Sv. Gora)
6. p. Mari Osredkar, definitor (Ljubljana-Šiška)
7. p. Tadej Strehovec, tajnik province (Ljubljana-Vič)

b) Predsednika fundacije v ZDA
(PS čl. 67,1):

8. p. Blase Chemazar, predsednik fundacije

c) Gvardijane (PS čl. 67,2):

9. p. Simon Peter Berlec (Novo mesto)
10. p. Franci Kovše (Nazarje)
11. p. David Šrumpf (Kostanjevica-NG)
12. p. Silvin Krajnc (Brezje)
13. p. Bernard Goličnik (Sv. Gora)
14. p. Jože Urbanija (Maribor)
15. p. Metod Ogorevc (Lemont-ZDA)

č) Izvoljene odposlance (PS čl. 67-68)

16. p. Anton Jerman
17. p. Bogdan Knavs
18. p. Christian Gostečnik
19. p. Edvard Kovač
20. p. Janez Papa
21. br. Ksaver Babnik
22. p. Lavrencij Anžel
23. p. Marjan Čuk
24. p. Marko Novak
25. p. Mihael Vovk
26. p. Miran Špelič
27. p. Peter Lavrih
28. p. Robert Bahčič
29. br. Tomaž Hočevar
30. p. Krizolog Cimerman - odposlanec fundacije v ZDA (PS čl. 67, 4)
31. p. Darko Žnidaršič - odposlanec bratov v Avstraliji (PS čl. 67, 5)

Za tajnika kapitlja (PS čl. 72) imenujem p. Tadeja Strehovca, tajnika province.

Kapitelj bomo začeli ob 8. uri s slovesnim somaševanjem v cerkvi sv. Antona Padovanskega na Viču, ki ga bo vodil koprski pomožni škof msgr. dr. Jurij Bizjak.

Odposlancem iskreno čestitam. Vsem članom kapitlja želim vse dobro in lepo pozdravljam.

p. Tadej Strehovec,
tajnik province

p. Viktor Papež,
prov. min.

Velikonočno pismo provincialnega ministra

*Dragi bratje v provinci in v tujini,
spoštovane uboge sestre klarise,
dragi bratje in sestre FSR in naši
posinovljenci,*

te misli pišem v neposredni bližini začetka našega provincialnega kapitlja, ki ga bomo imeli na Viču v domu sv. Antona po velikonočnih praznikih. Skupno z izvoljenimi odposlanci bomo pregledali naše preteklo delo, ozrli pa se bomo tudi v prihodnost in si v luči dokumenta izrednega generalnega kapitlja "Gospod nam govori po poti" skušali odgovoriti na vprašanje: "Gospod, kaj hočeš, da kot manjši bratje storimo danes?" in razmisliti o "metodologiji Emavs" kot o vogelnem kamnu za našo rast kot manjših bratov in za njeno uresničevanje" (Gospod nam...št. 49, 1). Potovanje v Emavs je "pot, stara in vedno nova, ki jo hočemo dokončati z vsakim svojim bratom", je še zapisano v sklepnem dokumentu generalnega kapitlja (št. 3). Svetopisemski odlomek o dveh emavških učencih (Lk 24,13-36) nas je vodil skozi vse naše delo na izrednem generalnem kapitulju kot vzorec poti, na katero se moramo podati na različnih cestah našega sveta (št. 8). Ko ste sami in tudi v skupnostih premišljevali o vsebini tega dokumenta in se o njej pogovarjali ter si izmenjali mnenja in se medsebojno obogatili, ste lahko odkrili, da je generalni kapitelj svoje delo in pogled v prihodnost našega reda postavil na temelj te evangelijske pripovedi in srečanje dveh učencev z vstalim Gospodom vključil v središče sklepnega dokumenta, ki že v naslovu poudari vso njegovo vse-

bino in posebnost: "Gospod nam govori po poti."

Samo evangelist Luka opiše potovanje dveh Jezusovih učencev, srečanje z Njim in razodetje ob lomljenju kruha pri mizi (Lk 24, 13-35). Ta odlomek beremo pri evharističnem bogoslužju v velikonočnem času kar trikrat, v nekaterih stavkih pa se v molitvenem bogoslužju ponavlja skozi vse velikonočno obdobje. Dva izmed Jezusovih učencev, za enega vemo celo ime - Kleopa, sta na poti iz Jeruzalema v Emavs. To ni le zemljepisno potovanje iz kraja v kraj, ampak je v prvi vrsti teološka pot, pot vere, ki ju vodi od starozaveznega do novozaveznega človeka, do pristnega odkritja, kdo v bistvu Mesija je, ta prerok, ki je bil mogočen v besedi in dejanjih, a je tako žalostno in porazno končal svoje življenje in delovanje na Kalvariji. Pot njune vere in spoznanja, ki sta ga deležna, je pravzaprav sad Jezusove navzočnosti in spremljanja, milosti in eksegeze vsega, kar se je dogodilo v Jeruzalemu zadnje dni velikega tedna.

1. Okolje dogodka in pot učencev

Na Veliko noč popoldan dva izmed Jezusovih učencev zapustita skupnost svojih bratov in mesto Jeruzalem in se po vseh tragičnih dogodkih razočarana vračata v njuno mesto Emavs, ki je šestdeset tečajev oddaljen od Jeruzalema. Imamo občutek, da z navideznim Kristusovim porazom na križu začne razpadati

tudi skupnost njegovih učencev. Med potjo se pogovarjata o vsem, kar se je zgodilo. Učenca sta pravzaprav žrtvi dogodkov, ki jih ne moreta sprejeti, niti razumeti, oziroma preprosto črtati iz njune zavesti in spomina ter vse skupaj pozabiti in pozornost usmeriti nekam drugam. Njun stik z Jezusom je v njima zapustil neizbrisna znamenja in posledice: ne moreta ga preprosto pozabiti, odmisлити. Kristus in vse, kar je doživel od judovskih voditeljev in velikih duhovnikov, je v središču njunega pogovora, analize in vroče razprave.

Nenadoma se jima pridruži Jezus, da bi njuno potovanje spremenil v pot vere, da bi z njegovo pomočjo našla odgovore na številna vprašanja, dvome in pomisleke. "Pa ga nista spoznala." Kako to, da ga ne spoznata, in vendar sta z Njim tolikokrat doživljala Njegovo navzočnost, poslušala Njegove besede, videla

Njegova znamenja. Tukaj stopa v ospredje Jezusova poveljučana narava, njegovo vstajensko telo, ki v učencih zbudi občutek, da ga vidijo, da ga doživljajo kot prikazen, Marija Magdalena ga zamenja za vrtnarja in ga sprašuje, kam je odnesel Jezusovo telo, da ga bo ona vzela. Jezusova poveljučana narava po vstajenju ni več podvržena zakonitostim naravnih zakonov, zato ga tudi njegovi najbližji ne prepoznajo; človeške oči ne morejo v križanem Jezusu videti in spoznati vstalega Gospoda, človek z lastnimi močmi ne more odkriti identičnosti Križanega in Vstalega od mrtvih. To je mogoče samo z očmi vere, ki pa nam jih mora odpreti Jezus sam. Z Njegovo pomočjo učenca na poti v Emavs prehodita pot od starozaveznega k novozaveznemu človeku.

2. Učenca kot starozavezna poznavalca Svetega pisma in vere

“Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo odkupil Izraela.” Čim večje je upanje, tem večje je tudi razočaranje, če se upanje ne uresniči. Kako radi si izklešemo Kristusa po svoji podobi, po svojih potrebah, pričakovanjih in željah, programih in shemah. Navadno nas takšen Kristus ne vznemirja preveč. Tej zanki nasledeta tudi učenca na poti v Emavs. Jezusova vprašanja, ki jih postavi učencema, so zelo pedagoško izoblikovana: z njima vzpostavi pristen pogovor, odpre njuna srca, vzbudi zanimanje, zato se pogovor odvija tako, kakor si ga najbolj želimo. Iz pogovora je razvidno, kakšno podobo imata učenca o Kristusu, njegovi osebnosti, njegovem delu, oznanjevanju, čudežih, potem pa je naenkrat vsega konec: “Mi pa smo upali.” Vse upanje je splavalo po vodi in ju pustilo v globokem razočaranju. Imela sta ga za preroka, ki je bil velik v besedi in dejanjih. Ime prerok je v judovstvu pripadal samo velikim osebnostim Izraelske zgodovine.

Njegova dejanja, besede in čudeži so ljudem vlivali kredibilnost, da je on resnični Mesija, poslan od Boga, da reši Izraela. Učenca se odmakneta od dogodkov, ki so jih uprizorili judovski voditelji in veliki duhovniki; odgovornost pade na njih. Križanje je pravzaprav splet okoliščin, katerih žrtev je postal Jezus. Vse trpljenje s smrtjo na križu pa je vrglo vso senco na Jezusa, na njegovo mesijanstvo in postavilo pod vprašaj njegovo preroštvo, dejanja, življenje. Dobro se zavedata, kaj pomeni trditev Svetega pisma, ki pravi: “Obešenec je preklet od Boga” (5 Mz 21,23).

“Mi pa smo upali”, tukaj je ključ vsega, ki razodeva starozavezno mišljenje učencev; zanju je bil Kristus politični osvoboditelj, ki bo vrnil Izraelu svobodo in politični prestiž in ga rešil rimske nadvlade. Kristus kot od Boga poslani in obljubljeni Mesija ne more in ne sme trpeti in umreti, še najmanj pa tako sramotno. Prazen grob, pričevanje žena in drugih učencev, je za popotnika v Emavs nedosegljivo, nerazumljivo, brez pomena, vse to se ne sklada z njuno predstavo o Kristusu. Ob vsem tem učenca po svojem mišljenju in vernosti ostane ta starozavezna učenca, žalostna zaradi vsega, kar se je zgodilo. “Žalostna sta obstala” v stari zavezi odrešenjske miselnosti; ni sta še sposobna, da bi se vključila v novozavezno dinamiko in v velikonočni skrivnosti odkrila veselje, značilno za novozaveznega človeka, ki udejanja evangelion - veselo oznanilo.

3. Učenca postaneta v verovanju novozavezna pričevalca

V drugem delu evangeljskega poročila ne govorita več učenca, temveč Jezus, ki jima razlaga Sveto pismo kot odličen ekseget. Njegova beseda je jasna, morda nekoliko ostra, očitajoča, toda resnica to zahteva: “Nespametna”, tako ju imenuje; nespametna, ker nista sposobna razumeti in

doumeti; “počasna za verovanje vsega kar so povedali preroki”, to je očitek, da nista hotela doumeti znamenj časov, ostala sta vklenjena v starozaveznih predstavah Mesija. “Ali ni bilo potrebno, da je Mesija to pretrpel in šel v svojo slavo.” Oznanjevanje križa je oznanjevanje odrešenja, rešitve, svobode; smrt postane kal novega življenja. Jezus jima začne razlagati prav tisto vprašanje, ki je bilo v Stari zavezi človeku najbolj nedosegljivo in nerazumljivo, to je trpljenje nedolžnega, pravičnega. Papež Janez Pavel II. piše v dokumentu “Bogat v usmiljenju”, da je križ najgloblji sklon Boga k človeku in k vsemu, kar človek ima za svojo usodo življenja, to so človekove rane in njegova najgloblja vprašanja o trpljenju in smrti. Ta Kristusova trditev je srce naše vere in celotne Nove zaveze: Potrebno je bilo Kristusu trpeti in tako iti v svojo slavo. Trpljenje postane odrešilno znamenje, dobi odrešenjski pomen: “Preboden je bil zaradi naših grehov, po njegovih ranah smo bili ozdravljeni.” Cerkev v tej Izaijevi napovedi vidi podobo trpečega božjega služabnika. “Ker se je ponižal, je bila sodba nad njim razveljavljena” (Apd 8, 32). Jezus se v svoji eksegezi ustavi prav pri tem najtežjem vprašanju: zakaj trpljenje in smrt Mesija. Jezus poudari, da je skrivnost vstajenja mogoče razumeti samo v skrivnosti trpljenja in križa. Jezusova razlaga te skrivnosti je eksegetika življenja: “Prišel sem, da bi imeli življenje in ga imeli v polnosti.”

“Ostani z nama,” - to je logična posledica spoznanja, ki sta ga učenca deležna ob Jezusovi razlagi Svetega pisma in prerokov. Sedaj gledata na dogodke z drugačnimi očmi: “Odprle so se jima oči in sta ga spoznala.” Ko ga spoznata z očmi vere ga prosita: “Ostani z nama.” Jezus sprejme njuno povabilo, ker s svojo eksegezo še ni končal. Začne s preroki, s Svetim pismom, pri mizi pa konča z “lomljenjem kruha.” Zdi se, da Jezus tudi v Emavsu obhaja evharistijo kot v dvorani

zadnje večerje, saj uporablja skoraj ista znamenja kot pri zadnji večerji; ta znamenja postanejo značilna za obhajanje evharistije prvih kristjanov, ki to bogoslužje imenujejo "lomljenje kruha" z veseljem in preprostim srcem, z stanovitnostjo v molitvah in nauku apostolov (Apd 2, 42). Božja beseda in evharistija sta dve znamenji srečavanja z Gospodom. "Odprle so se jima oči, on pa jima je izginil izpred oči." Na poti v Emavs ga vidita, a ga ne spoznata; tukaj, pri mizi v Emavsu ob lomljenju kruha pa ga spoznata, a ga ne vidita več, ker jima izgine izpred oči. Materialni stik z Gospodom ni več pomemben za Jezusova učenca, tega nadomestita vera in spoznanje: "Blagor tistim, ki niso videli, a so verovali." Učenca postaneta novozavezna pričevalca vere, na Jezusa ne gledata več kot na političnega osvoboditelja - "mi pa smo upali", - temveč ga sprejemata v njegovem trpljenju in smrti ter poveličanju. Z Jezusovo pomočjo in eksegezo končno vzpostavita identičnost med Križanim in Vstalim od mrtvih. Emavs, kraj razočaranja, se spremeni v mesto veselja, vere in upanja: "Ali ni bilo najino srce goreče, ko nama je razlagal pisma"? Njuna žalost, razočaranje nad Odrešenikovo smrtjo, se je spremenilo v veselje in gorečnost. Doživela sta zares veliko noč v veri in veselju: "Ves elje velike noči, nam vedno bodi, Jezus, ti," pojemo v molitvenem bogoslužju v velikonočnem času.

4. Uspeh potovanja

Popolnoma prerojena se učenca še isti dan vrneta v Jeruzalem. Svoja spoznanja hočeta deliti in posredovati tudi drugim učencem, ki so ostali v Jeruzalemu. Kakor bolečina postane lažja, če jo delimo z drugimi, tako se tudi veselje poveča, če ga delimo z drugimi. Učenca postaneta oznanjevalca Jezusovega vstajenja. Svoje veselje delita z drugimi, ki jima prav tako pripovedujejo: "Gospod je res vstal in se prikazal Simonu."

Velikonočno vero lahko v polnosti živita samo v skupnosti, v odnosu do drugih; nihče ne more biti veren sam zase. Prikazanje vstalega Gospoda Simonu Petru postane tudi zagotovilo pristnosti njunega doživljanja vstalega na poti v Emavs in pri mizi, ko razlomi kruh in se jima razodene. Tudi tukaj se uresniči staro pravilo: Ubi Petrus ibi Ecclesia, kjer je Peter, tam je Cerkev. Navzočnost apostola Petra daje poseben pečat velikonočnim dogodkom, njegovo osebno doživetje vstalega Kristusa postane odločilno tudi za druge. Tudi v tem lahko odkrivamo Petrov "primat" v apostolskem zboru. Učenca iz Emavs sprejme v Jeruzalemu skupnost, ki jo vodi apostol Peter. Prva skupnost ali prva Cerkev živi iz velikonočne skrivnosti in iz vere, ki za vedno vzpostavi istovetnost Križanega z Vstalim Gospodom.

Ko sebi in drugim osmišljamo posvečeno življenje v frančiškanski skupnosti se moramo vedno znova vračati k "metodologiji Emavs" in v njej najti temeljne odgovore za našo "forma vitae". Na izrednem generalnem kapitlju sem izpostavil velikonočno razsežnost našega načina življenja, ki v današnjem času postaja vedno bolj nujna, privlačna in prepričljiva: da smo z veseljem frančiškani in živimo iz radosti vere, da je Gospod premagal zlo, vstal od mrtvih in živi v nas in med nami po svoji Besedi in evharistiji. Prvi Frančiškovi bratje so odkrili navzočnost vstalega Kristusa preko molitve in srečanja, preko pogovora o čudovitih božjih darovih in doživetjih. Vse to je pripravilo "življenjski prostor," v katerega je vstopil vstali Gospod.

Ob premišljevanju "metodologije Emavs" se nam kar samo od sebe zastavlja vrsta vprašanj:

◇ se najdem v osebi dveh učencev na poti v Emavs? Kdo je moj spremljevalec, popotni tovariš in sogovornik? Morda raje in "bolj v miru" hodim sam po poti življenja, kot pa z drugimi

brati v skupnosti, ki lahko postane "težka" in me ovira v mojem individualizmu in svobodi?

◇ o čem oziroma o kom tečejo moji pogovori z brati? So to "čenče" vseh vrst in oblik, ki nemalokrat prehajajo celo v opravljanje in obrekovanje, ali pa sem sposoben drugim posredovati izkustva svoje vere, upanja in kako doživljam Jezusovo navzočnost in spremljanje?

◇ doživljam svojo velikonočno vero kot vero Katoliške cerkve in Kristusovega skrivnostnega telesa? Sem sposoben vzpostaviti v verovanju in oznanjevanju istovetnost Križanega Jezusa z vstalim Gospodom?

"Metodologija Emavs" se mora dotakniti našega človeškega kakor tudi verskega življenja, oboje pa delimo z brati, ki hodijo z nami po stopinjah Jezusa Kristusa, je zapisal zadnji generalni kapitelj. Namen "metodologije Emavs" je, da nam pomaga preseči zasebnost, individualizem in izolacijo, ki pogosto označujejo naše življenje, medsebojne odnose in delo, in da se s to velikonočno metodologijo ponovno duhovno postavimo v kontekst izkustva Boga v življenju, v molitvi, delu in pričevanju (št. 49, 1).

Dragi bratje, sprejmite to moje premišljevanje o "metodologije Emavs" kot odraz moje naklonjenosti do vsakega, posebno še do tistih, ki zaradi najrazličnejših stisk in težav, nikakor ne morejo v polnosti doživeti "veselja velike noči". Naj se vsakemu izmed vas pridruži vstali Gospod, usmerja vaše pogovore, prisluhne vašim vprašanjem in dvomom ter se vam v polnosti razodene pri "lomljenju kruha".

Želim vam VESELO ALELUJO.

*p. Viktor Papež,
provincialni minister*

Vizitacijsko poročilo 2007

Letošnjo kanonično vizitacijo sem začel 8. januarja v Mariboru in jo končal 20. februarja 2007 v Ljubljani na Viču. V tem času sem obiskal vse naše redovne hiše, govoril z posameznimi brati, srečal sem se tudi z nekaterimi ŽPS in ključarji, z našimi posinovljenci ter uslužbenci v naših samostanih. Vsi ti pogovori so bili zame zelo pomembni in koristni in upam, da tudi za sogovornike. Znova sem se lahko prepričal, da nas imajo ljudje radi, nam zaupajo in so nam naklonjeni ter nam radi pomagajo in nas podpirajo. Stik z verniki, ljudmi dobre volje in lokalnimi civilnimi oblastmi je potrebno načrtno gojiti in ohranjati, posebno še v teh časih, saj si nekatera družbena občila na vse načine prizadevajo, da bi ljudi odvrnila od nas in nas odtujila od ljudi. Bil sem v stikih tudi z ordinariji, ki so nasplošno zadovoljni s pastoralnim delom bratov in cenijo naš doprinos k življenju Cerkve na Slovenskem. Popolnoma nas podpirajo v naši želji, da hočemo ostati čim bolj zvesti naši karizmi, redovnemu izročilu in duhovni dediščini naše ustanove. Veseli so razumevanja bratov s škofijskim klerom in sodelovanja v raznih škofijskih pastoralnih in vodstvenih službah krajevene Cerkve. Ob tem naj posebno omenim tudi to, da sem, ob priliki vizitacije, obiskal na njenem domu pri Sv. Trojici mammo našega patra Lorenca, ki je 2. februarja stopila v 100 leto svojega življenja. Vsakemu bratu in vsaki redovni skupnosti se iskreno zahvaljujem za njihovo apostolsko in pastoralno delovanje, ki postaja vedno bolj zahtevno in razvejano. Poleg

klasičnih oblik pastorage je potrebno izkati tudi nove oblike evangelizacije in biti v dialogu z današnjo družbo in kulturo. Čeprav nismo od tega sveta, smo poslani v ta svet in delamo v tem času za odrešenje današnjega človeka. Brez pomena bi bilo, če bi v svojem okolju videli le slabo, povsod le težave in probleme, upad verskega življenja in splošno zmedo in celo pomislili na nesmiselnost našega služenja in pričevanja.

Krizo, ki jo doživljata današnji človek in družba, živimo in jo občutimo na določen način tudi mi osebno, v bratstvih in pri našem delu. Generalni minister nam pravi, da današnja kriza terja od nas drže, kot so "stanovitnost na poti, molk za poslušanje, potrebo po vodniku, po notranji svobodi in uboštvi." Iz krize moramo narediti "trenutek milosti... in premagati strah pred nami samimi, pred šibkostjo naše hoje, pred skrajno ranljivostjo tega, kar skušamo narediti" (Prodorno in smelo, št. 6). Pri vsem svojem načinu življenja in delovanja se moramo "z vsemi prepoznati kot berači upanja" (Gospod nam govori po poti, št. 6).

Tudi občasni posamezni negativni pojavi med nami in v Cerkvi na Slovenskem, ki jih mediji znajo razpihniti do skrajnosti in usmeriti proti Cerkvi, so lahko za nas "trenutki milosti", da iskreno razmišljamo in se sprašujemo o pristnosti naše "forma vitae", pričevanja naše karizme in skladnosti naših besed z dejanji.

Kljub temu, da je med nami in v naših bratstvih veliko dobrega in lepega, pa mi naj bo vendarle do-

voljeno, da z najboljšimi nameni opozorim na nekatere negativne zadeve in primere, ki jih moramo odpraviti oziroma izboljšati, da bo med nami več pristnosti v odnosih, nesebičnega služenja, medsebojnega spoštovanja, osebnega zadovoljstva in frančiškanskega "popolnega veselja".

Vsakodnevna meditacija ali premišljevanje (PS čl. 11) je pri mnogih bratih (!) že kar problematična, ker jo opuščajo, ali pa jo "nadomestijo" z pripravo na nedeljsko pridigo oz. verouk. Generalni minister govori "o protislovju" med tem kar imamo zapisano in govorimo in kar uresničujemo

1. (Prodorno in smelo, št.26; 28). Generalni minister nas opozarja na past, ko "molitev bratstva nadomestimo z molitvijo z ljudmi". Spodbuja nas, da "ocenimo premišljevalno molitev v osebni in skupni načrtu življenja". Premišljevanje, ki je "privilegiran čas srečanja z Gospodom", nas dela duhovno močne, goreče, potrpežljive in vesele ter bratske. Opuščanje premišljevanja ima vidne posledice, ki se kažejo v naši plitkosti, površnosti, nezadovoljstvu s seboj in drugimi. Brez meditacije postanemo sužnji navad, izgubimo duhovno moč in živahnost ter kakovost življenja in dela (Prodorno in smelo, št. 31).

V nekaterih bratstvih mesečne duhovne obnove (PS čl. 13) nadomeščajo z dekanijskimi mesečnimi srečanji, ali pa enostavno odpadejo. Mesečna duhovna obnova je prilika, da na temelju redovnih dokumentov, odkrivamo "metodologijo Emavsa", ki jo je izredni generalni kapitelj postavil v središče svojega sklepnega dokumenta: "Gospod nam govori po poti." Mesečna duhovna obnova naj bo skrb pripravljena in pravočasno napovedana, da bodo bratje doma in ne bodo za tisti dan sprejemali

oziroma načrtovali drugih dejavnosti.

3. Krajevni kapitlji naj bodo redni (PS čl. 92). Bratje naj bodo pravočasno obveščeni o času in dnevnem redu kapitlja. Hišni kapitelj ima velike pristojnosti (PS čl. 93) in je neobhodno potreben za dobro vodstvo hiše in oblikovanje bratstva. Delo kapitlja pa se "ne sme skrbeti na srečanja za reševanje upravnih problemov, ampak naj jih izkoristijo za formacijo, za izdelavo in ocenitev načrta bratstva in za pristno in globoko poročanje ne samo o dejavnostih, ampak tudi o življenju bratstva" (Prodorno in smelo, št. 40).

4. Župnijo oziroma romarsko svetišče zaupa krajevni škof redovni družini kot taki, ki ju v pastoralnem delu pred ordinarijem zastopa redovnik župnik oz. rektor svetišča. (kan. 520; 557). Vsak posamezni brat se mora čutiti odgovornega za kvaliteto župnijskega oz. pastoralnega dela in pri njem sodelovati v skladu s svojimi sposobnostmi in pristojnostmi. Bratstvo ne more biti samo izvajalec tistega, kar sklene ŽPS ali odloči vodstvo svetišča.

5. Pri marsikaterem bratu je "prosti dan" eden najbolj "svetih, spoštovanih in nepozabnih dni" v tednu, ne glede na potrebe bratstva, nadomeščanje bratov pri delu v posebnih primerih ali na dneve, ki zahtevajo, da so bratje doma in na razpolago ljudem. PS v čl. 33,4 pravijo, da naj bratje izkoristijo prosti dan za duhovno rast, bratske obiske in za tisto, kar jim pomaga, da se odpočijejo in okrepijo.

6. V večini primerov so liturgično posodje in oblačila (duhovniška in ministrantska) ter knjige urejene in čiste, vendar ne povsod. So primeri, ko je ta bogoslužna oprema nekoliko zanemarjena, umazana in celo raztrgana. Tudi v tem se kaže naš odnos do svetih skrivnosti, ki jim služimo.

7. Ni v skladu z teologijo in liturgičnimi predpisi o evharistiji, da je v tabernaklju več ciborijev, polnih posvečenih hostij za prihodnje tedne. Tabernakelj ne sme postati "magazin" za shranjevanje svete evharistije.

8. Brate iskreno spodbujam, naj se radi udeležujejo srečanj, posebno še v tem jubilejnem času - 800. letnice ustanovitve našega reda. Naj si delo in druge obveznosti tako uredijo, da bodo mogli priti na ta srečanja in se skupno z nami veseliti, moliti in praznovati. Nekatere brate stalno pogrešamo.

9. Posebno pozornost moramo namenjati raznim "čenčam", ki se širijo med brati v provinci, pa tudi celo med ljudmi. Velikokrat so te "novice" izmišljene, netočne, sad neke bujne (patološke) domišljije. S tem se povzroča velika duhovna in moralna škoda, saj gre ne le za opravljanje, ampak v določenih primerih celo za obrekovanje, kar je zelo težko popraviti. Na ta način se krši temeljna pravica vsakogar do dobrega imena.

10. Urejenost sobe, pisarne, arhiva in drugih prostorov kaže na našo osebno urejenost, odgovornost, čut za red in snago in spoštovanje do ljudi, ki zahajajo v te prostore. Omogočimo jim prijetno počutje z urejenostjo teh prostorov.

Dragi bratje, to je nekaj spodbud in opozoril, ki so mi jih posredovali bratje ob vizitaciji ali pa sem jih opazil sam in jih zapisal na lastno pobudo. Sprejmite jih z dobrohotnostjo, razumevanjem in naklonjenostjo ter v želji, da od "dobrega preidemo k boljšemu" ((Prodorno in smelo, št. 31).

Ljubljana,
na prvo postno nedeljo 2007

p. Viktor Papež,
prov. minister

Vpis v nekrologij: za 16. januar 2007 - Brezje

P. Primož (Jože) Milavec, kaplan, župnik, predstojnik in od leta 1989 spovednik v narodnem svetišču Marije pomagaj na Brezjah, kjer je to službo kljub bolezni, potrpežljivo in s predanostjo opravljal vse do svoje smrti. Odlikovali sta ga frančiškanska preprostost in skromnost. Pokopan na pokopališču na Brezjah, star 61 let, v redu 40, duhovnik 35.

Odhod Roka Vovka iz noviciata

Dne 26. decembra 2006 je novinec Rok Vovk iz Velenja, potem ko se je pogovoril z magistrom p. Stanetom Zoretom, na svojo željo in po svoji odločitvi zapustil noviciat in se vrnil domov. Spoznal je, da življenje v frančiškanski skupnosti ni zanj, ker ga obremenjuje. Želimo mu vse dobro.

Zapisnik 21. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 23/2007

Datum: 16. januarja 2007

Ljubljana - Vič

Seja provincialnega definitorija je potekala na Viču 16. januarja 2007, začela se je ob 9.30, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitoriji province p. ZDRAVKO JAKOP, p. NIKO ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, p. STANE ZORE, p. MARI OSREDKAR in tajnik province p. TADEJ STREHOVEC.

Po uvodni molitvi, ki jo je pripravil p. NIKO, smo pričeli sejo po dnevnem redu, ki smo ga že prej dobili.

1. Z nekaterimi pripombami je bil sprejet zapisnik prejšnje definitorialne seje.

2. Provincialni kapitelj 2007.

- ◇ Glasovnice za volitve deputatov so bratje prejeli. V skladu s statuti bodo bratje izvolili 14 deputatov, po enega pa bodo izvolili bratje v ZDA in Avstraliji.
- ◇ Tema provincialnega kapitlja bo "Obnovimo zaupanje." Na kapitulju bosta o omenjeni temi spregovorila koprski pomožni škof msgr. Jurij Bizjak in p. Pavle Jakop.
- ◇ Člani kapitlja bodo že pred kapituljem prejeli poročila provincialnih komisij, svetov in odborov.

3. Dopisi bratov:

- **Romanja v Sveto deželo v letu 2007.** Definitorij je, na osnovi pozitivnega mnenja samostanske družine na Sveti Gori, dal dovoljenje p. Petru Lavrihu, da vodi romanja v Sveto deželo v naslednjih terminih:
 - ◇ 19.2.-26.2.2007 Egipt, Jordanija
 - ◇ 19.2.-4.3.2007 Sveta dežela - Izrael
 - ◇ 29.4.-6.5.2007 Sveta dežela - Izrael
 - ◇ 7.7.-14.7.2007 Sveta dežela - Izrael
 - ◇ 22.9.-29.9.2007 Egipt, Sveta dežela
 - ◇ 29.10.-5.11.2007 Sveta dežela - Izrael

- **Romanje br. Tomaža Hočevarja v Sveto deželo.** Definitorij mu je, na osnovi pozitivnega mnenja samostanske družine v Šiški, dal dovoljenje za omenjeno romanje od 18.2. do 4.3.2007.

4. Jubilejno leto 2007.

P. Marjan je podal poročilo o pripravi na jubilejno leto. Posebej je izpostavil: projekt sodelovanja med našo provinco in Televizijo Slovenijo pri pripravi posebne oddaje (programa); letopis province; zbornik; Očtov naših imenitna dela; izdaja knjige o

frančiškanskih svetnikov ter zgoščenke z glasbenimi deli naših bratov; simpozij v čast bl. Duns Scottu, specialno predavanje na Teološki fakulteti v Ljubljani itd. Ob tem je definitorij poudaril pomen sodelovanja z ostalimi Frančiškovi redovi in skupnostmi.

5. Razno:

- **Naročnina na revijo "Misli."** Na pobudo p. Nikota, definitorij toplo priporoča, da se vsaka hiša naroči na našo avstralsko revijo "Misli" in s tem podprejo še nadaljnjo izdajanje te revije med našimi izseljenci v Avstraliji.

6. Naslednja seja provincialnega definitorija bo v torek, 6. marca 2007 v Šiški. Dopise, prošnje ali karkoli drugega je potrebno poslati vsaj en teden pred sejo na provincialat.

p. Tadej Strehovec
tajnik province

Zapisnik 22. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 71/2007
Datum: 6. marec 2007
Ljubljana - Šiška

Seja provincialnega definitorija je potekala v Šiški 6. marca 2007, začela se je ob 9.30, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. ZDRAVKO JAKOP, p. NIKO ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, p. STANE ZORE, p. MARI OSREDKAR in tajnik province p. TADEJ STREHOVEC. Po uvodni molitvi, ki jo je pripravil p. STANE, smo pričeli sejo po dnevnem redu, ki smo ga že prej dobili.

1. Z nekaterimi priponami je bil sprejet zapisnik prejšnje definitorialne seje.

2. Provincialni kapitelj 2007 - program zasedanja (18.4.-20.4.2007).

- ◇ P. Viktor je definitorij seznanil z izidom glasovanja deputatov v provinci, ZDA in Avstraliji. Definitorij je odločil, da naj se tisti bratje, ki želijo izvedeti koliko glasov so dobili na volitvah deputatov, obrnejo neposredno na

tajnika province. V Poročilih bodo, glede na število glasov, objavljeni samo izvoljeni deputati.

- ◇ Definitorij je izdelal podroben dnevni red kapitlja, ki ga bodo člani kapitlja, skupaj s poročili, prejeli do konca marca.

3. Jubilejno leto 1209-2006:

- ◇ P. Marjan je predstavil potek priprav na jubilejno leto. Posebej je poudaril možnost snemanja posebne dokumentarne oddaje o Frančiškovich redovih v okviru TV Slovenija; skupno romanje v maju 2007 za Bežigrad, Vič in Novo Štífto.
- ◇ Definitorij se je seznanil s pismom br. Andraža, da bo tema jubilejnega leta navzoča tudi na Frančiškovih taborih.

4. Dan province 23. maja 2007 v Strunjanu.

- ◇ Definitorij je sprejel okvirni dnevni red dneva province:
09.30 zbiranje in malica
10.00 molitev v cerkvi, ki jo pripravijo bogoslovci skupaj z novinci
10.30 100. obletnica Strunjana (pripravi p. Niko)

11.00 predstavitev sklepov kapitlja (pripravi p. Viktor)

12.00 odhod na baroko, kosilo

14.30 predviden zaključek

5. Dopisi bratov:

◇ **Študij bogoslovcev.** Definitorij je sprejel na znanje poročilo magistra bratov z začasnimi zaobljubami o študijskih uspehih naših bogoslovcev.

◇ **Dopis iz Generalne kurije glede podaljšanja dovoljenja za delovanje Fundacije v ZDA.**

P. Viktor je odgovoril na omenjeni dopis in zaprosil za podaljšanje.

6. Razno:

◇ P. Niko je predstavil stanje denacionalizacije v Strunjanu in obnovo samostana v Kopru.

7. Naslednja seja provincialnega definitorija bo v torek, 17. aprila 2007 na Viču. Dopise, prošnje ali karkoli drugega je potrebno poslati vsaj en teden pred sejo na provincialat.

*p. Tadej Strehovec
tajnik province*

A. ŽIVLJENJSKI

85 LET: br. Alfonz Glušič, Novo mesto – 5.8
85 LET: p. Atanazij Lovrenčič, Lemont – 3.10.
75 LET: br. Leon Rupnik, Brezje – 1.5.
70 LET: p. Alojzij Kos, Kostanjevica – 29.12.
65 LET: p. Simeon Mavec, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 3.3.
65 LET: p. Kazimir Čož, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 11.12
60 LET: p. Krizolog Cimerman, New York – 10.4.
45 LET: p. Marjan Čuden, Ljubljana – Vič, 12.8.
40 LET: p. Darko Žnidaršič, Sydney – 23.9.
30 LET: p. Tadej Inglič, Novo mesto – 15.1.
30 LET: p. Janez Papa, Maribor – 6.2.
30 LET: br. Andraž Arko, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 24.3.
30 LET: p. Bogdan Rus, Ljubljana – Vič, 21.6.

B. SLOVESNE ZAOBLJUBE

60 LET: p. Mirko Silvester, Nazarje – 25.3.
50 LET: p. Filip Rupnik, Nova Štifta – 1.8.
50 LET: p. Andrej Vovk, Kostanjevica – 1.8.
45 LET: p. Hugo Delčnjak, Sinnamarie, Francoska Gvajana – 10.2.
45 LET: br. Štefan Rezec, Brezje – 26.9.
40 LET: br. Lucij Forte, Koper, 4.10.
40 LET: p. dr. Viktor Papež, provincial, Ljubljana – Marijino oznanjenje – 8.10.
35 LET: p. Simeon Mavec, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 3.1.
35 LET: p. Silvin Krajnc, Brezje, 4.10.
35 LET: p. Janko Žagar, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 4.10.
30 LET: p. Bernard Goličnik, Sveta Gora, 27.11.
30 LET: p. Milan Kadunc, Kamnik, 4.10.
30 LET: p. Boris Markež, Kamnik, 31.12.
20 LET: p. Marjan Čuden, Ljubljana – Vič, 3.10.
20 LET: p. Mari Osredkar, Ljubljana – Šiška, 3.10.
15 LET: p. Robert Bahčič, Rim – 3.10.
15 LET: p. Darko Žnidaršič, Sydney – 3.10.
10 LET: p. Peter Vrabec, Stara Loka – 5.10.

C. PRVE ZAOBLJUBE:
65 LET: p. Mirko Silvester , Nazarje – 24.8.
60 LET: p. Blaž Chemazar , Lemont – 20.8.
60 LET: p. Evgen Ketiš , Koper – 15.10.
55 LET: p. Filip Rupnik , Nova Štifta – 31.8.
50 LET: p. Pashal Gorjup , Kamnik - 23.9.
40 LET: p. dr. Edvard Kovač , Ljubljana – Marijino oznanjenje - 19.8.
40 LET: p. Simeon Mavec , Ljubljana – Marijino oznanjenje, 11.2.
40 LET: p. Tomaž Menart , Ljubljana – Vič - 16.3.
40 LET: p. Felicijan Pevec , Novo mesto - 19.8.
40 LET: p. Viljem Pustoslemšek , Nazarje – 16.9.
35 LET: p. Milan Kadunc , Kamnik – 2.9.
35 LET: br. Bonaventura Obran , Brezje – 2.9.
30 LET: br. Marijan Cvitak , Nova Štifta – 1.9.
15 LET: p. Krizostom Komar , Kostanjevica – 16.7.
15 LET: p. Michel Kuren , doslej v eksklavstraciji (???) – 16.7.
15 LET: br. Ambrož Požun , Sveta Gora – 16.7.

D. DUHOVNIŠKI
60 LET – BISEROMAŠNIK: p. dr. Vendelin Špendov , Lemont - 20.12.
55 LET: P. Valerijan Jenko , Sydney - 18.5.
50 LET – ZLATOMAŠNIK: p. Andrej Vovk , Kostanjevica - 4.10.
35 LET: p. Simeon Mavec , Ljubljana-Marijino oznanjenje - 29.6.
35 LET: p. Primož Milavec , Brezje - 29.6.
25 LET – SREBRNOMAŠNIK: p. dr. Christian Gostečnik , Ljubljana – Marijino oznanjenje - 28.6.
25 LET – SREBRNOMAŠNIK: p. Pavle Jakop , Ljubljana – Marijino oznanjenje - 28.6.
15 LET: p. Metod Ogorevc , Lemont - 29.6.
15 LET: p. dr. Miran Špelič , Ljubljana – Marijino oznanjenje - 29.6.
10 LET: p. Simon Peter Berlec , Novo mesto - 29.6.

Zbral: p. Darko

Samostan/ župnija	število			krsti (vsi)	po- roke	pogre- bi	ob- hajila	bolniki		prvo ob- hajanje	bir- manci	katehum. st. od 15. 1.			kateheza				minis- tranti	
	preb.	kršč.	nedel.					obh.	maz.			kršč.	bir.	obh.	predš.	osn. š.	skup. osn. š.	mladi		štud.
Lj.-Marijino oznanjenje	4200	3000	1307	76	12	44	175.250	2437	93	26	18	22	44	47	21	348	16	79	170	15
Lj.-hrvaška kat. misijia																				
Novo mesto	10.000	5000	1074	54	13	41	97.310	952	439	66	44	7	13	13		478	20	24	14	36
Dobova	2820	2760	390	21	2	48	8800	217	10	24	45		1	1	16	156	9	6		8
Kamnik			687	3	4		33.900	8400	26										7	30
Nazarje	1500	1250	230	21	9	16	23.488	182	46	13						132	8	5		19
Maribor	9000		750	44	9	87	56.500	407	48	6	20	1	4	4		79	12	9	5	15
Košaki			95-105	8	1	15	4112	66	28	9	10	2	2	2	6	42	8	3-5		5
Sv. Trojica v Slov. Goricah	2300	2100	680	16	3	22	23.800	170	22	22	63		2		18	205		15		13
Brezje			1460	32	21	13	151.000	786	149			3	6	5	15					9
Mošnje	1800	1600	141	53	25	21	7100	38	16	12	24	3	5	3	15	93	9	4		9
Lj.-Vič	23.500	17.000	1800	94	14	124	102.000	5120	215	86	84	6	13	13		650	33	75	30	20
Nova Štifta					16		10.700	3			3					16				13
Lj.-Šiška	18.000	14.000	1021	46	9	83	68.700	148	105	37	27 + 12 = 39	8	12	12		269	18	21	74	31
Lj.- Bežigrad	16.224	11.000	837	19	4	71	53.500	1.234	55	16					6	193	18	10	3	25
Nova Gorica	6200		510	20	15	29	45.100	5500	135	30						190	17	7		19
Sveta Gora	19	19	796	10	17	3	43.400													
Koper			50				6800	1	1											
Strunjan	650	450	80	23	15	6	16.500	130	72	3	10					34	5	7		6
Skupaj	109.192	58.643	11.540	520	227	569	924.990	24.974	1381	272	360	36	73	83	92	3020	123	235	312	281

Samostan/ župnija	Pevski zbori			FSR	Bibl. skup.	Karitas	ŽPS		Zak. občestva (pari)	Ostale skupine
	otroški	mlad.	župnij.				št. član	št. sej		
Lj.-Marijino oznanjenje	20	40	41	95	62	15	25	10	24	Life teen, MPP, Teokafe, Emavs, Vera in luč, Prenova v duhu, Šola za starše, Šola za zakon, Za razporečene, pravno svetovanje, Frančiškovi otroci, najstniki, pubertetniki, študentje, Skupina animatorjev ...
Lj.-hrvaška kat. misijia										
Novo mesto	51	12	28	17	16	10	25	10	10	Vera in luč: 32; Klepet ob kavi: 10; Frančiškanski komorni zbor: 36
Dobova	1		1			3	21	4		Molitvena skupina za duhovne poklice
Kamnik			35	12	17		9*	5*	5	Prenova v duhu: 12; Pevski zbor: 10 (* - Svet gvardijana)
Nazarje	9	20	15	12		6	25	6	5	Frančiškovi otroci, Molitvena skupina, FSR - Nazarje, Bralci
Maribor			18	23	12	3	24	8	3	Zbor Laudamus: 40; FO: 9; Frama: 6; Dve molitveni skupini (2 x 15): 30; Evharistična sk.: 10; Bratovščina sv. Cirila in Metoda: 15; Skavti: 17
Košaki			15	2	22 - 25	4	19	10		Bralci: 6; Gradbeni odbor: 8
Sv. Trojica v Slov. Goricah	35		25	24		6	25	4		Frančiškovi otroci, Skupina don Pierino
Brezje	15	12	28	98	63					Živi rožni venec; Duhovne vaje: 8; Ekskurzi: 36; Duhovne obnove za sestre: 42; Bralci
Mošnje		20	14				16	4		
Lj.-Vič	30	35	60	10	10	20	24	6	102	Mol. skupini; Marijina legija; Mar. legija; Prenova v duhu; Skavti; Vokalna sk. Vasovalci; Počimski oratoriji za otroke; Pogovorna sk.; Mlajši izobraženci; Otroški orkester; Organisti; Bralci; Svetopisemske urice; Frančiškovi otroci; Delavnice za otroke; Šola za starše; ...
Nova Štifa	22	15	23	15						Bralci: 13; Jasičarji: 10; Pritrkovalci: 7; Dom duhovnih vaj: 23 skupin; Glasbena delavnica: 14
Lj.-Šiška	11	23	36	13		11	22	8	22	AP Cirila in Metoda: 35; Verouk odrasli: 54; Zgodovinski krožek: 12; Pas-torala gluhih in naglušnih
Lj.- Bežigrad	17	21	25	12	18	12	21	10	24	FO: 3; Vera in luč: 32; Skavti: 7; Molitvena sk.: 12; Prenova: 15; Kateheza odraslih: 2; Bežigrajski fanteje. 16; Birmanski animatorji: 9
Nova Gorica	25	7	35	8	15	8	16	6	9	Skavti; Prenova v duhu; Binkoštna dvorana; Šola za kitaro; Birmanske skupine; Skupina katehizacij; Birmanski animatorji; Skupnost srečanje...
Sveta Gora			15							Molitvena skupina; Skupina posvetitve Božji materi
Koper					10					
Strunjan	15					5	15	12		
Skupaj	238	139	402	350	212	100	284	100	212	

Duhovne vaje v letu 2007

BREZJE 18.2.-23.2.	NAZARJE 25.2.-2.3.2007	NAZARJE 17.-22.6.2007	KANČEVCI 24.6.-29.6.	ASSISI 26.-31.8.2007	ZASEBNO OZ. BODO VODILI DHV ZA DRUGE
Voditelj: p. Miran Špelič	Voditelj: p. Janez Papa	Voditelj: p. Miran Špelič	Voditelj: p. Fernando Ventura OFMCap	Voditelj: p. Marjan Čuden	
br. Lucij p. Anton p. Lojze p. Jernej br. Leon br. Herman br. Štefan p. Vitomir p. Silvin p. Leopold p. Mihael p. Jurij p. Franci K. br. Ambrož M.	p. Filip p. Felicijan p. Hadrijan br. Bonaventura p. Mirko p. Polikarp p. Vili p. Zdravko p. Milan K	p. Bogoljub p. Jože p. Darko p. Tomaž M. p. Tadej S. p. Krizostom br. Alfonz br. Ambrož P. p. Regalat p. Miroslav p. Matej p. Tomaž	p. Lavrencij p. Franci P. p. Marko br. Miran V.	p. Niko p. Bogdan R. p. Marjan C. p. David p. Simon Peter p. Tadej I. p. Peter L. p. Franci S.	p. Andrej V. p. Bruno p. Pavel K. p. Stane p. Bernard

ŠTANJE PRIJAV: 20.3.2007

Povzetek zapisnika dopisne seje SGZ (10.01.2007)

Razen p. Nika Žvoklja, so mnenje dali vsi člani SGZ in izglasovali sklep: Frančiškanskemu samostanu Kamnik se dovoli sklenitev poravnave z Občino Kamnik. S poravnavo samostan v Kamniku brezplačno izroči v last in posest zemljišči: travnik parc. 361/8, velikosti 3.150 m² in stopnice parc. 361/9, velikosti 173 m², obe vpisani v z.k. vl. št. 2546 k.o. Kamnik, Občina Kamnik pa se v celoti odpove od Frančiškanskega samostana Kamnik uveljavljati denarni znesek v višini 223.301,63 € (53.512.003,00 SIT) iz naslova vlaganj v samostan, ki je predmet denacionalizacijskega postopka.

Povzetek zapisnika seje SGZ, ki je bila 15. 01.2007 na Brezjah

Navzoči: p. Boris J. Markež, p. Stane Zore, p. David Šrumpf, p. Silvin Kranjc, p. Pashal Gorjup, p. Bogdan Knavs, p. Gregor Kos, p. Simon Peter Berlec, p. Janez Papa, p. Marjan Čuden, p. Tomaž Pinter, p. Jernej Kurinčič, p. Franci Kovše. Opravičeno odsotni: p. Niko Žvokelj, p. Miran Špelič, Tone Metelko. Sejo smo začeli ob 10.35 z molitvijo.

Počitnice ministrantov v Strunjanu

24.6. - 30.6.	Vič
1.7. - 7.7.	Šiška
8.7. - 14.7.	Maribor
15.7. - 21.7.	Brezje
22.7. - 28.7.	Sveta Trojica
29.7. - 4.8.	Bežigrad
5.8. - 11.8.	Novo mesto
12.8. - 18.8.	Kostanjevica
19.8. - 25.8.	Nazarje
26.8. - 1.9.	Ljubljana - Center

Nova Štifta in Kamnik se za bivanje v prostorih samostana čimprej dogovorita za termine z gvardijanom p. Nikom.

Skupine bogoslužje obhajajo v cerkvi, zato v novi dvorani ne bo premičnega oltarja. Voditelji skupin naj bolj skrbno pregledajo inventar in čistočo v hiši preden jo zapustijo. Inventar naj se ne nosi na plažo, ali kakorkoli drugače odtuja. Ob odhodu naj skupina poskrbi za novo polno plinsko jeklenko. Izjavo, ki jo je potrebno podpisati pri vstopu na kopališče naj preuči pravnik in nanjo poda pisno mnenje.

Ločeno vodenje financ

Samostan in župnija vodita finance ločeno in obračunavata nadomestila za uporabo prostorov. Prokuratura je pripravila predlog tarif.

Celostna ureditev Brezij

P. Silvin predstavi idejno zasnovo za muzej jaslic in votivnih podob. Arhitekturne rešitve so pripravili arhitekti: Maruša Zorec, Martina Tepina in Mitja Novak. Prostori naj bi stali na področju sedanjega muzeja jaslic in hlevov. Investicija je ocenjena na 330 – 350 milijonov SIT. SGZ je sprejel naslednji sklep: Ugotovi se, da je Frančiškanski samostan Brezje v sodelovanju z arhitekti pripravil osnutek celostne ureditve božje poti. Programska naloga za ureditev Brezij je pripravljena. Na pripravljeni idejni predlog za ureditev muzeja jaslic in votivnih podob, ki znotraj celostne ureditve spada pod lastništvo samostana, na območju bivših hlevov, vsebinskih pripomb ni.

Sejo smo zaključili ob 16.35.

p. Boris J. Markež

Zapisnik seje Komisije za pravičnost. mir in ohranjanje stvarstva (KPMOS)

z dne 24. januarja 2007

Seja je potekala 24. januarja 2007 v ljubljanskem samostanu v Centru. Seje sva se udeležila p. Gregor Kos in voditelj p. Tadej Strehovec. P. Edvard se je opravičil, p. Robert pa je bil zaradi nove službe v Rimu odsoten.

1. Branje prejšnjega zapisnika in pregled dosedanjega dela.

2. **Dopis provinciala p. Viktorja z naslovom: Bodimo pobudniki medverskega dialoga.** Sklenjeno je bilo, da bomo na TEOF v Ljubljani dali predlog za specialno predavanje z naslovom Teologija stvarstva, kjer bo predstavljen odnos do stvarstva tudi iz zornega kota različnih verstev. Prav tako se bomo na prihodnjem sestanku KPMOS v pogovoru s p. Edvardom skušali dogovoriti za okroglo mizo na omenjeno temo v okviru TV oddaje Sveto in svet (verski zakon in medverski dialog); članek v Družini o medverskem dialogu, pozvati brate, da bi v svojih nagovorih večkrat poudarili pozitivno razsežnost medverskega dialoga.

3. **Varovanje netopirjev.** P. Tadej je predstavil informacije povezane z varovanjem netopirjev, ki se najraje naseljujejo v cerkvenih zvonikih. Ob tem je bilo sklenjeno, da bi vsem našim samostanom poslali zgibanko o netopirjih, ki jih bo pripravilo ministrstvo za okolje in prostor.

4. Razno:

- Izrazili smo podporo članu naše komisije p. Edvardu, ki je s svojim javnim delovanjem pozitivno vplival na premagovanje nestrpnosti in konfliktov med Slovenci in Romi (članki, intervjuji, TV nastopi).
- Podobno smo se opredelili do dela našega člana p. Tadeja S., ki je v letu 2006 deloval na področju zavze-manja za svetost življenja v raziskavah na zarodkih.
- Pričakujemo, da bo provincialno vodstvo na na-

slednjem kapitlju okrepilo komisijo z novimi močmi.

- V zadnjih treh letih našega delovanja je nastala posebna spletna stran na internetu, kjer je predstavljeno delovanje naše komisije. Prav tako so na tej strani dosegljive knjige in prispevki s področja KPMOS. Naslov omenjene spletne strani je: ofm.kpmos.googlepages.com.

Zapisal:
p. Tadej Strehovec

Srečanja OFM - 10

Bratje naše province, ki imamo manj kot 10 let slovesne zaobljube, smo se v času od zadnjih Poročil pogosto srečevali. Novi predsednik p. Bogdan Knavs, nas je to leto najprej zbral na Viču (24.1.) kjer nas je povezala osrednja tema - "Problem evtanazije v svetu in naša skrb za ostarele brate"; v februarju smo se srečali v našem samostanu v Lj- Center (20.2.), kjer smo se pogovorili o temi z naslovom "Redovnik pred problemom alkoholizma". Zadnje srečanje pa smo imeli za Bežigradom (10.3.) z osrednjo temo "Frančiškani, finance in obljuba uboštva". Na vseh srečanjih smo bili deležni lepega gostoljubja domačih bratov, za kar se jim ob tej priliki prav lepo zahvaljujemo.

p. Tadej S.

Izročitev listine posinovljenja gospe Anici Ličen ter posebnih priznanj Adi in Tatjani Ličen

V nedeljo, 7. januarja, na 163. rojstni dan p. Stanislava Škrabca, je p. provincial pri večeni maši (mašo smo darovali za blagoslov Škrabčevega dela in za pokojnega sodelavca pri Škrabčevem delu, prof. Janka Modra) podelil listino posinovljenja province naši sodelavki in dobrotnici našega samostana gospe Anici Ličen in posebna priznanja province ge. Adi Ličen in ge. Tatjani Ličen.

Pred izročitvijo listin je p. David podal utemeljitev:

Konec maja letos je naš samostanski kapitelj soglasno sklenil predlagati provincialnemu vodstvu, da posinovi gospo magistro Anico Ličen in podeli posebna priznanja naše province tudi ge. Adi Ličen in ge. Tatjani Ličen. Vodstvo naše province na čelu s p. provincialom je na svoji seji 13. junija 2006 sprejelo sklep, da naš predlog sprejme. Svojo prošnjo utemeljujemo takole:

Gospa Anica Ličen je že od vsega začetka duša in gonilna sila prizadevanj za ovrednotenje jezikoslovnega dela p. Stanislava Škrabca, ki se je pričelo formalno prav 7. januarja 1994., na podbu do takratnega gvardijana p. Nika in se je združevalo pod naslovom Škrabčev projekt. Nemogoče je naštet vse tisto dobro, ki ga je rodilo to delo, izpostavim pa naj sledenče: V nekaj letih so bila izdana zbrana jezikoslovna dela p. Stanislava Škrabca, štiri zajetne knjige, g. Janko Moder pa je sestavil imensko in stvarno kazalo. V teh letih je bilo organiziranih pet simpozijev o jezikoslovnem delu p. Stanislava Škrabca, ki so se odvijali pod strokovnim

vodstvom dr. Jožeta Toporišiča; po simpozijih pa je bil vedno izdan tudi zbornik prispevkov predavateljev (zadnji je bil predstavljen lani maja). Leta 1998 je bila obnovljena naša samostaska knjižnica, ki nosi ime po p. Stanislavu Škrabcu. Tudi to delo je bilo v največji meri opravljeno v okviru Škrabčevega projekta (ko rečem Škrabčev projekt, si lahko pod tem predstavljate gospo Anico Ličen s sodelavci in sodelavkami). Ko je bila knjižnica odprta in blagoslovljena, je gospa Anica sprejela pobudo za katalogizacijo in prevzela vso, včasih zelo zapleteno administracijo ob zaposlovanju sodelavk, da se je pričelo urejanje knjižnice in katalogizacija pod strokovnim vodstvom gospoda Marjana Breclja, tudi posinovljenca naše province. Gospa Anica je navezovala stike s tistimi, ki so finančno podprli

vse te dejavnosti in jih še podpirajo, največ Mestna občina Nova Gorica, pa tudi Ministrstvo za kulturo ter drugi, ki smo jim za to seveda še posebej hvaležni.

V okviru teh prizadevanj Škrabčevega projekta se je pričela tudi obnova zunanjsčine samostana, ki po delih še napreduje in tudi ureditve grobnice pod cerkvijo. Še pred dokončanjem te prenove, pa smo pričeli tudi z izdelavo načrtov in projektov za celostno prenovo samostana, da bi posamezne dejavnosti: pastoralna, kulturno-zgodovinska, samostanska, karitativna in turistična lahko nemoteno potekale, ne da bi se prepletale in motile. Letos bo projektna dokumentacija zaključena in vam jo bomo tudi predstavili. Upamo, da bomo kmalu pričeli tudi z izvedbo teh načrtov preureditve in prenove. Gospa Anica pa administrativno

sodeluje tudi pri skrbi za samostan in baziliko na Sveti Gori. Zavedam se, da je nemogoče našeti in opisati vse in da je nemogoče to opisati na tak način, da bi si lahko vsaj približno predstavljali vse delo, ki je bilo opravljeno. Tudi sam se opravljenega dela največkrat zavedam šele takrat, ko dobim na mizo dopise, prošnje, poročila, predloge, da jih podpišem. Pa še takrat si težko predstavljam, koliko dela, stikov, iskanja informacij in podatkov ali srečanj in sestankov stoji za enim preprostim dopisom. Pri vsem njihovem delovanju pa so vsa prizadevanja vedno izdatno podprta z molitvijo in predanostjo Božji volji, kot včasih zatrdi gospa Anica in je vedno v to iskreno prepričana: delo se odvija tako, kot nas vodi Gospod.

Ko rečem kakšno besedo občasno dela, ki ga opravi, gospa Anica vedno reče: veste, vse to lahko naredimo samo s pomočjo sodelavcev. Vendar: Tudi te je v največji meri povabila k tem delu prav ona sama in tudi za to smo ji iskreno hvaležni. Gotovo pa so najbolj nerazdružljiva trojica tiste, ki jim rečemo Ličnove gospe in pri katerih najde gospa Anica in vse prizadevanje Škrabčevega odbora najprej razumevajoče in pomagajoče roke. Zato smo predlagali, da p. provincial podeli posebno priznanje tudi njeni sestri ge. Adi Ličen (ki v župniji tudi vodi in piše matične knjige od z njimi povezano administracijo) in njeni nečakinji ge. Tatjani Ličen. Spoštovana gospa Anica, naj vam ta pozornost s strani nas, frančiškanov, tistih, ki živimo

na Kostanjevici in vse naše province, da začutiti našo iskreno hvaležnost, ki vam je večkrat ne damo začutiti in ne znamo pokazati. Bog Vam povrni za vse, tudi z iskreno prošnjo (morda zveni z naše strani malo sebično), da bi vam še dolgo dal moči in zdravlja pri teh vaših in naših skupnih prizadevanjih. Po slovesnosti v cerkvi smo se zbrali v veliki samostanski obednici, kjer smo člani samostanske družine s p. provincialom in

seveda s slavljenkami in njihovimi oz. našimi sodelavci pri Škrabčevem delu praznovali dan, ko se je naše bratstvo na Kostanjevici s podelitvijo listine posinovljenja tudi formalno povečalo. Naj Bog na priprošnjo sv. Frančiška p. Stanislava Škrabca še naprej blagoslavlja naše skupno delo.

p. David

Železna maša p. Bertranda Kotnika

Sedemdeset let - doba našega življenja, pravi psalmist, osem-deset, če smo krepki. Naš slavljenec, p. Bertrand, po domače Prosenov Hanzej, pa je na Brezjah lansko leto na svetega Štefana dan obhajal sedemdeset let mašništva, železni jubilej. Ko smo prišli na Brezje, je skoraj sočasno pripeljal avto s Koroškega. Slavljenca so pripeljale Šolske sestre iz Šentruperta na Koroškem, pri katerih p. Bertrand mašuje kot hišni duhovnik. Bujno sivo-las, prek habita ogrnjen preprost plašč, sključen od let, pa zato nič manj živahen sogovornik bistrega spomina, se je z nami podal v samostan. Zanimalo me je, ker sem izvedel, da je biserni jubilej praznoval v adventu, zakaj je bil posvečen takrat. »Ni bila navada, da bi posvečevali samo na praznik Petra in Pavla,« mi odgovori. Posvetil ga je škof dr. Gregorij Rožman. Posvečenje je bilo v škofijski kapeli v Ljubljani 19. decembra leta 1936. Duhovnik je postal s triindvajsetimi leti, »potrebovali so mašnike,« pravi. Novo mašo je pel na Koroškem v domačem Rožeku, okrog svetega Štefana. Sprva je služboval v Ljubljani in Mariboru, maja 1945. po »osvoboditvi« je z mnogimi drugimi odšel na Koroško. Od tam preko Francije z ladjo v Ameriko. Tam je 20 let deloval med našimi rojaki v mestih Lemont, Johnstown in New York. In nato nazaj na Koroško, domov. Poleg želje po domovini in materinem jeziku, pa raziskovanju slovenskih ledinskih imen je še nekaj pripomoglo k vrnitvi. Slovenske šolske sestre v Šentrupertu so rabile hišnega duhovni-

ka za samostan in dekliško šolo. In tako je prispel domov junija leta 1975. Pomagal je maševati in spovedovati v Pliberku. Seveda pa je kar nekaj moči in volje posvetil raziskovanju slovenskih korenin na Koroškem. Posebno ga odlikuje delo za raziskovanje zgodovine hiš s slovenskimi imeni v Rožu, Podjuni, pri Zilji in na Gurah. Raziskovanje je opravljal zato, da bi z delom za slovenstvo pripomogel k utrjevanju kulture našega naroda, posledično tudi krščanstva na naših tleh, ki ima svoje korenine ravno na Koroškem.

Med mašo je zapel Slavo, pa Skrivnost vere, počasi in uglajeno bral besedilo iz misala. Med pridigo je p. Viktor najprej spregovoril o sv. Štefanu, nato pa kratko orisal življenjsko in duhovniško pot p. Bertranda. Pri Marijinem oltarju smo zapeli zahvalno pesem, tam nam je slavljenec povedal nekaj

besed o svojem duhovništvu, nato je dobil šopek in sprevod je počasi krenil v zakristijo. Med mašo in po njej nam je ubrano prepeval dvojezični zbor iz Doline pri Trstu. Sledilo je še slovesno kosilo v samostanski obednici. Poleg sester so se ga udeležili tudi slavljenčevi sorodniki. Po kosilu smo zapeli tudi nekaj koroških narodnih pesmi, p. Bertrand pa je nekaj več povedal o svojem delu. Želi spraviti v knjižno obliko še kar nekaj gradiva, če bo le Bog dal moči in zavzetosti. Fiat! Vse dobro, p. Bertrand!

Br. Andrej Pollak

Kostanjevica v Novi Gorici

»No news is good news«, je včasih rekel p. Blaž, ko sem ga vprašal, če je kaj novega. Vesel bi bil, če bi to držalo tudi za naš samostan, saj v zadnjih letih bralci Poročil niste velikokrat brali o našem samostanu. Upam, da bo v prihodnje drugače.

Konec avgusta je prišel na Kostanjevico p. Krizostom, ki je prevzel službo vikarja samostana in župnijskega kaplana (4. kaplan v zadnjih 4 letih!). Po nenavadnih Božjih ali človeških poteh smo namreč poleti ostali brez gvardijana in kaplana. Tako smo samostanska družina spet imeli priložnost začeti znova...

Ob p. Brunu, ki še vedno okreva po padcu v knjižnici, smo pogumno začeli z novim veroučnim in pastoralnim letom: srečanja skupin, verouk, začetek priprave na birmo, vse mogoči sestanki itd. P. Krizostom bo skrbel za pripravo na birmo, saj pričnemo v novogoriškem pastoralnem okrožju z dveletno neposredno pripravo na birmo: skupni pričetek 13. novembra, začetek v župniji 20. novembra, ko kandidati prejmejo sveto pismo, delo po birmanških skupinah, duhovni vikend na Sveti Gori in romanje h koreninam vere v Oglej; drugo leto je program podoben z romanjem v središče škofije, v Koper.

Tudi v samostanu delo poteka naprej. V tem času smo se ukvarjali predvsem s pripravo idejnega načrta za celostno prenovo samostana. Proces se je pričel že v času gvardijana p. Andreja, ko so se na srečanju zbrali nekateri strokovnjaki, med njimi tudi naš bivši generalni vizitator p. Bernardin Škunca. Samo-

stanska stavba namreč ne služi več današnjim potrebam, saj je v zadnjih desetletjih doživela veliko sprememb: drugačno pastoralno delo, Skupnost Srečanje, delovanje Škrabčevega odbora, obnovljena knjižnica, kriptna Bourbonov, ki postaja še bolj znana in »popularna«, zbirka vrtnic bourbonk itd. Ker nam je pred dvema letoma novogoriška občina v ta namen dodelila nekaj sredstev, smo se lotili arhitektonskega posnetka stanja, kar so arhitekti GEA Consult iz Škofje Loke vzorno opravili že lani. Za letos je poleg občine namenilo nekaj sredstev za izdelavo načrtov in projektov tudi Ministrstvo za kulturo. Na številnih sestankih smo se posvetovali z različnimi strokovnjaki in končno prišli do predloga, kaj pravzaprav želimo in potrebujemo. Na osnovi tega, je bil izdelan idejni projekt, ki ga je oktobra potrdil tudi provinci-

alni definitorij. Ko bodo stvari glede idejnega projekta zaključene, bomo pripravili razgrnitev načrtov. Sledi izdelovanje projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja, kjer je potrebno, projektov za izvedbo in potem sledi izvedba. Stvar bo napredovala tako hitro, kot bodo na razpolago finančna sredstva, ki bodo verjetno prihajala s strani naših »sponzorjev«, saj se samostan takšnih projektov s svojimi sredstvi ne more lotiti. Hvaležni smo gospe Anici Ličen, ki je motor projekta in vsem našim strokovnim sodelavcem, predvsem arhitektu g. Jelku Valenčaku, ki bdi nad vsem, kar se dogaja s strokovnimi očmi. Hvala tudi drugim, ki ste dali svoje pripombe ali sodelovali skupaj s p. Borisom v okviru Gospodarskega sveta province.

Tudi katalogizacija knjižnice se uspešno nadaljuje. Občina pla-

ča eno katalogizatorko za našo knjižnico, drugo sofinancira skupaj z zavodom za zaposlovanje, v veliko strokovno pomoč pa nam je g. Marjan Breclj in g. Boris Jukić, direktor novogoriške knjižnice. Pred nekaj tedni nas je obiskal p. Metod Benedik z njihovo knjižničarko in se srečal z vsemi »akterji« v naši knjižnici. Pravi, da je veliko novega slišal in spoznal, kar mu bo koristilo pri urejanju njihove knjižnice. Katalogizacija naše knjižnice pa je dosegla tudi pomemben mejnik. 29. septembra sta katalogizatorki ga.Breda in ga.Jana katalogizirali in vnesli na računalnik zadnjo knjigo po katalogu p. Romana Aldegheirija iz let 1930-1932 (10.650 knjig). Sedaj ostaja še približno 5.000 knjig, ki se nahajajo v pomožnem prostoru knjižnice. Po katalogizaciji le teh se bomo odločili, v koliki meri tudi te knjige vključiti v Škrabčevo knjižnico. Ker je ga.Breda dobila medtem službo v novogoriški knjižnici (pri nas je bila zaposlena za čas

porodniškega dopusta ga.Mirjam Breclj), bo njen čas dokončala ga.Leonarda Žvokelj. Seveda pa smo od leta do leta odvisni od sredstev občinskega proračuna in smo se že kar navadili, da pri vsem tem ni nič zagotovljenega in gotovega, čeprav je imela MO Nova Gorica do sedaj vedno posluš za Kostanjevico. S sredstvi novogoriške občine smo knjižnico opremili z razvlaževalci in vlažilci, da bo v knjižnica vedno »idealna« vlažnost (45 - 55 %). Trenutno je v tiskarni tudi ponatis oz. 2. izdaja prospekta o Kostanjevici, ki ga dobijo obiskovalci cerkve, kripe in knjižnice, v pripravi pa je tudi prospekt vrtic burbonk - ob tem pa upamo, da bo Društvo ljubiteljev vrtic poskrbelo za urejanje rožnega vrta, saj so ga letos kljub podpisani pogodbo med nami, občino (ki stvari financira) in Društvom zelo zanemarili in se bomo morali, kot izgleda, ponovno odločiti o prihodnosti tega projekta. Kot bralci gotovo veste, je duša

dogajanja na področju knjižnice, Škrabčevega projekta in še na mnogih drugih področjih ga. Anica Ličen. Pisarno ima že od začetka, več kot 10 let, kar v svojem stanovanju, kar postaja zelo težko. Zato smo se odločili, da preučimo možnost čimprejšnje prevzema pisarne v pomožne prostore knjižnice, to je prostor ob stari samostanski obednici, ki je nekdaj služil kot ministrantska soba, sedaj pa služi ob koncertih tudi za garderobo za nastopajoče. Tako bi gospo Anico razbremenili, delo v povezavi s p. Stanislavom Škrabcem pa bi se preneslo v samostan, kjer je večino svojega življenja živel in deloval. Tako torej tudi »obrobni« (gledano z oči province) živimo in si po svojih močeh prizadevamo. Poleg vseh zgod in nezgod, največ v samostanu, poskušamo narediti nekaj dobrega za Boga, za ljudi, ki jim služimo, za bratstvo in za naš samostan.

p. David Šrumpf

Lemont (ZDA)

Na svečnico popoldne nas je v Lemontu obiskal generalni definator, p. Finian McGinn. V hrvaški, ameriško - kanadski kustodiji je opravljal vizitacijo, k nam pa ga je na priložnostni obisk pripeljal kustos p. Marko Puljić (fotograf je bil p. David, ki je bil takrat tudi na obisku). P. Vendelin je na rehabilitaciji v domu pri naših sosedih, v Mother Theresa Home, kamor vsaj nekajkrat tedensko hodimo maševat. Ne more požirati in ne govoriti. V želodec so mu operativno vstavili cevko, po kateri dobiva hrano. Vsak dan ima fizioterapijo. Hodi lahko s pomočjo okvirja (opornice na štiri noge). Z invalidskim vozičkom se sam lahko pomika po hodniku. Sliši in razume povedano.

p. Metod

Nova Štifa

Je v teh parih mesecih leta 2007 marsikaj doživela.

V zadnjih - decembrskih Poročilih - napovedane žive Frančiškove jaslice, so "zagledale luč sveta" v božični noči. Kar nad 25 "redovnikov" se je zbralo ob množici vernega ljudstva, pastirjih s psom in varuhi ovac, oslov in koz in doživljalo veselje svete noči. To je bilo res lepo podoživljanje svete noči v Greccio v Reatinski dolini v letu 1223. Vsebina razlage je bila povzeta iz spisov o sv. Frančišku in prvih opisovalcev Frančiškovega življenja, kar je obogatilo petje božičnih pesmi. Toda to božično noč niso pripravili samo bratje z Nove Štife, Komorni in mladinski pevski zbor pod vodstvom organista in pevovodje brata Marijana, ampak kar mnogi bratje iz province, ki so posodili habite. Vse kaže, da res z veseljem, razen tistega, ki se mu je zdelo nečastno posoditi habit za to božično doži-

vetje. Po končani prireditvi smo opolnoči med petjem uspavanke Sveta noč krenili v cerkev Marije vnebovzete k slovesni polnočnici. Ljudstvo je z veseljem sodelovalo in hvaležni so bili, ker smo na tako poseben način, prav po Frančiškovo, podoživljali prihod Odrešenika. Zato bodi na tem mestu zahvala bratom, ki ste nam s habitom in naklonjenostjo pomagali.

Komaj smo zaključili božično slavlje, smo že prešli v praznovanje naše državnosti in Štefanovnja z blagoslovom konj. Kar nekaj nad 35 konjarjev je pripeljalo svoj ljubljence k blagoslovu... In za vsa ta praznovanja je bilo vreme kot naročeno.

V tem času smo dobili obljubljeni dar: vrtno uto, ki so jo Čudnovi postavil na našem vrtu...

Lepo doživetje je bilo na dan posvečenega življenja na svečnico na Rakovniku... Hvala Bogu, tako je bil navzoč vsaj eden predstavnik mnogih frančiškanov v nadškofiji.

Tudi ta dva meseca sta bila frančiškansko obarvana s skrbjo za FSR. Razne seje v Narodnem in krajevnem bratstvu so si sledile, doma pa volitve novega vodstva v krajevnem bratstvu FSR. Škoda je le, da je tudi za to redovno skupnost premalo duhovnih poklicev...

Prešernov dan pa smo doživljali z obiskom provinciala p. Viktorja, ki pa je bil službeno med nami - zaradi vizitacije.

Skoraj vse vikende so popestrile skupine mladih: birmancev, tudi pevcev in drugih skupin je bilo kar nekaj. Strunjanska mladina s p. Nikom pa je bila kar cel teden pri Novi Štifi, četudi ni bilo snega. Patra pa sta se zamenjala, da sta lahko 'zalivala koreninice' prijateljstva, da se 'sadike' ne bi posušile, saj sta/ša šla v kraje, kjer sta/ša več let delovala...

br. Filip

Nazarje

Na teh straneh se že dolgo nis-
mo oglasili. Jesensko poročilo
je žal izpadlo, ker sem verjetno
zamudil rok za oddajo prispev-
ka. Ne nameravam pa poročati o
dogajanju pri nas od septembra
do zdaj, saj je prostor za oglaševanje
v tako »nobel« revijah ver-
jetno drag. Boste pa zato s toliko
večjim zanimanjem vsem podro-
bnostim sledili na sodni dan.

Naša samostanska družinica prav
lepo živi kljub generacijskim in
še mnogim drugim razlikam, za
katere sta poskrbela Stvarnik in
zgodovinski trenutek. Pri obedih
si vzamemo čas za sproščen kle-
pet, kdaj pa tudi za resnejši pogo-
vor, odvisno od vremena in aktu-
alnosti naših interesnih dejavno-
sti. Pred kratkim smo že vsi dali
skozi duhovne vaje. Spremembe
v moči Božje milosti zagotovo
so, vsaj notranje. Sicer pa: Cvet
nikoli ne ugleda svojega sadu,
je bila ena izmed sklepnih misli
Brezjanskih duhovnih vaj. Tako
bomo obiranje morebitnih sadov,
ki jih bo Božja previdnost po nas
pridelala v teh krajih, z veseljem
prepustili našim naslednikom.
Za vse poznavalce članov naše
skupnosti bi lahko rekel, da je
naše zdravje zaenkrat b. p.

Naše življenje je dokaj prepleteno
tudi z župnijskim. Sv. Miklavž
nas je vse razveselil in obdaro-
val, otroci pa so nas s kratko igro
poučili, kakšne vrste junaštva
resnično kaj štejejo pri Bogu in
Miklavžu. Božič je v našo cerkev
prinesel posebno vzdušje mili-
ne in miru ob čudovitih jaslicah.
Ob novem letu pa smo s tremi
kralji obiskovali domove, jih
blagoslavljali in zbirali darove
za misijone. Naša župnija se je
namreč odločila posvojiti enega
»p. Pepijevih bogoslovcev«. V ja-
nuarju je naše ljudi razveselila
knjiga o Nazarjah, z lično opre-
mo in obliko. Za mnoge je bila
v teh prazničnih dneh prav lepo
darilo. Predstavitev knjige pa je
spremljalo tudi odprtje razstave
starih fotografij, ki skušajo ne-
koliko razkriti in oživeti preteklo

podobo tukajšnjega župnijskega
in samostanskega življenja. Lepo
je opazovati domačine, ki se ne
morejo načuditi osebam, ki naj bi
na fotografijah predstavljale njih
same. No, marsikatera fotografi-
ja je pritegnila pozornost tudi pri
naših bratih, ki so tu nedavno
opravljali duhovne vaje.

Pa še nekaj rutinskih podatkov:
prvoobhajanci in birmanci na
vrhuncu priprave, na splošno
otroci izredno živi in zdravi, radi
tudi živcirajo, Frančiškovi otroci
z duhovnih vaj v Kančevcih in
lepo sodelujejo, vsi bogoslužni
sodelavci v pripravi na veliko-
nočne praznike, dom duhovnih
vaj »non stop laufa«, košarkarska
sezona pred vrati, popki tik pred
brstenjem, čebele v zaletu, drage
sestre klarise pa še vedno za nas
vse z veliko ljubeznijo molijo, si-
cer pa so trenutno v »postni izo-
laciji«.

Mir in vse dobro vsem skupaj
in vsakemu posebej iz Nazarij
v imenu celotne samostanske
skupnosti.

Br. Ambrož M.

Vič

Spoštovani bratje!

Gotovo vas zanima kaj je sedaj na
Viču, ko imamo Antonov dom!

Marsikaj!

V Kroniki samostana in župnije
piše sledeče:

Decembra in januarja je bilo v
dvorani AD (Antonovega doma)
17 prireditev s približno 1600
udeleženci. Materialno gledano
(ogrevanje, čiščenje itd.) smo
najbrž »v izgubi«, a mi vendar-
le skušamo graditi Božje kralje-
stvo, kjer denar ne sme igrati od-
ločilne vloge. Res pa je, da brez
njega ne gre. Duhovnih sadov ne
moremo (še) videti.

Dragi deputati in vsi, po službi,
dolžni udeleženci provincijal-
nega kapitlja: ne bojte se! Vse
sobe, ki bodo nekoč namenje-
ne študentom, v aprilu pa vam,
bodo pravočasno opremljene!
Za to ima zaslugo »rektor« AD

– p. Marjan Čuden, žpk., dekan
in prov. vikar v eni osebi, ki mu
je uspelo dobiti za to opremo že
kar nekaj donatorjev. Naj vam
zaupam, da ob vremenskih spre-
membah in ostalih pričakovanih
visokih temperaturah, ne boste
trpeli! Hladilniki za vaše sobe
so že na hodniku! V njih si bo-
ste lahko hladili prevroče ideje
in glave!

Veselo torej na delo!

Lep pozdrav !

p. Anton, dopisni član Poročil

Sveta Gora

Letošnja mila zima je pripomogla,
da je v tem času prišlo na Sveto
Goro neobičajno veliko romarjev
in obiskovalcev. Mnoge je priva-
bila 5. slovenska razstava jasli z
mednarodno udeležbo. Petdeset
razstavljalcev je razstavilo 75 lepih
in domiselnih jaslic. V knjigi obis-
kovalcev se je vpisalo preko 5000
posameznikov in skupin. Zelo
številen je bil obisk romarjev v ad-
ventne in božičnem času. Zakra-
ment sprave pa smo obhajali tudi
po župnijah.

Pričeli smo uresničevati tudi »Pro-
jekt Sveta Gora«: odvajanje od-
padnih voda, obnova Romarskega
doma in ureditev Družinskega
centra. Po več delavnih sestan-
kih in pogovorih je v samostanski
obednici 7. februarja šest župa-
nov (Nova Gorica, Brda, Šempe-
ter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica,
Vogrsko, Kanal) podpisalo pismo
o nameri o: Odvajanju in čiščenju
komunalne odpadne vode Naselja
Sveta Gora. Projekt je podprlo Mi-
nistrstvo za okolje in prostor, za kar
smo hvaležni ministru Podobniku
in državni sekretarki Bernard Pod-
lipnik. Sprva je bila načrtovana
biološka čistilna naprava na Sveti
Gori. Primerjalni študija pa je po-
kazala, da bo cenovno ugodnejša
izvedba napeljave kanalizacije s
Svete Gore v Grgar kar bo, glede
kasnejših komunalnih stroškov,
ugodnejše za sveto Goro.

Z Arhitravi, arhitektura urbanizem, arh. Jernej Krajger, smo podpisali dve pogodbi za izdelavo načrtov za Romarski dom in Družinski center, in upamo, da bo sredi tega leta pridobljeno tudi gradbeno dovoljenje, ki je pogoj za prijavo za evropska strukturna sredstva, kjer smo Projekt Sveta Gora že prijavili na regijski razpis pod nazivom »Mladinski hoteli«. Nadaljnje delo in prizadevanja izročamo v varstvo Svetogorski Kraljici, ki sije ta milostni kraj sama izbrala.

Na svečnico je bil dan posvečene-ga življenja za KP škofijo tokrat na Sveti Gori. K lepemu bogoslužju, ki ga je vodil KP škof Metod Pirih, se je zbralo lepo število redovnic in redovnikov.

Pričela so že prva organizirana romanja in ob nedeljah je zelo obiskana pobožnost križevega pota. Spovedovanja je vse več in vsem bratom, ki nam pri delitvi zakramenta sprave pomagajo, se lepo zahvaljujemo.

Pripravljamo se na praznovanje 100-letnice bazilike (22. aprila) in 290-letnice kronanja (17. junija). Za to priložnost bomo dali izdelati spominske medalje in podobice. Za to priložnost bomo v Marijanskem muzeju razstavili iz Trenta vrnjene načrte za baziliko arh. Silvana Baricha. V sodelovanju z Goriškim muzejem pripravljamo predstavitev vidkinje Uršule Ferligoj v besedi in sliki. S figurami pa bomo predstavili prikazanje samo, kar bo še posebno navdušujoče za otroške oči in ušesa. Kipe bo izdelal kipar Ciril Hočevnar.

V samostanu je bilo opravljenih tudi nekaj nujnih pleskarskih del. Podjetje Batič je prepleskalo okna na podstrešju, v Frančiškovi dvorani, v knjižnici, muzeju in cerkvena vrata. Mizar Tone je obnovil klopi ob baziliki, saj jih je po treh letih že načel »zob« vremenjskih razmer. V lastni režiji pa smo v samostanski delavnici očistili in obnovili križe s križevega pota.

Naša načrtovanja, delo in poslanstvo izročamo v varstvo Svetogorski Kraljici.

p. Bernard

KEW (Avstralija)

Hvala p. Valerijanu, laični misijonarki Mariji Anžič, p. Darku, patru provincialu dr. Viktorju Pappežu in vsem bratom za duhovno bližino v času moje operacije. Sedaj lepo počasi okrevam. Vesel sem pomoči in bližine p. Valerijana. Sedaj je dobil nov kompjuter in Marija ga uvaža v skrivnosten svet interneta in Worda. Kaj je kaj novega pri nas v Avstraliji, pa seveda lahko zveste iz revije Misli, ki jo pošiljamo vsem našim samostanom ali na internetnem naslovu: <http://www.glasslovenije.com.au> – tam kliknite na MISLI.

Nekaj svoje »tumorne« zgodovine sem opisal v Mislih, januar-februar 2007, stran 27-28. Na strani 26 pa je naša statistika za leto 2006: »V lanskem letu je umrlo v Viktoriji in na Tasmaniji 57 rojakov ali ljudi, ki so bili povezani z našo skupnostjo: 30 moških in 27 žensk. Zakrament sv. krsta je v naši cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew prejelo 29 otrok: 15 deklic in 14 dečkov. Cerkvene poroke so bile tri. V preteklem letu smo v Kew podelili nekaj nad 18.600 svetih obhajil.«

V približevanju velikonočnemu praznovanju vse brate in sestre hvaležno pozdravljam in vsem želim odrešenijske bližine Vstalega. Bog živi!

p. Ciril

Melbourn

V nedeljo popoldne, 11. februarja 2007, sta me p. Darko in č. g. Sedevčič peljala na sydneyjsko letališče. Potem sta nadaljevala pot proti Wollongongu, kjer je bila tisto nedeljo služba božja za tamkajšnje rojake. Po eni uri in 20 minut letenja sem pristal v Melbournu, kjer me je pričakala laična misijonarka Marija Anžič in me odpeljala v Kew. Tam me je kmalu pozdravil p. Ciril, ki

se je vrnil iz St. Albansa, kjer je imel tisto nedeljo že na tretjem kraju službo božjo. Prvo je imel v Kew, drugo pa v 80 km oddaljenem Geelongu. Naslednja dva dneva, ponedeljek in deloma torek, sta bila namenjena mojemu uvajanju v vodstvo tukajšnjega verskega središča v času operacije in okrevanja p. Cirila. V torek, 13. februarja popoldne, se je p. Ciril javil v Mercy Private bolnišnici, da so ga pripravili za operacijo. Da je po kar dolgem čakanju dobil mesto v tej bolnišnici, je zasluga družine Lajovic. Na Valentinovo, v sredo, 14. februarja 2007, ko vesoljna Cerkev (razen slovanskih narodov – tam je praznik 5. julija) praznuje god svetih bratov Cirila in Metoda, je bila v popoldanskih urah operacija p. Cirila, ki je trajala štiri ure; šest ur pa je bil pod narkozo. Zdravnik je drugi dan izjavil, da je operacija uspela in so mu odstranili benign tumor v glavi na desni strani. Hvala Bogu in rojakom, ki so tako lepo in vztrajno molili v ta namen. Posledic ni, razen, da je prizadet sluh desnega ušesa. Po štirih dneh se je Ciril v nedeljo pozno popoldne vrnil v Kew. Počutil se je zelo dobro in je že drugi dan opravil nekaj pisarniških obveznosti, dal intervju za SBS radio in sprejel nekaj obiskov. Toda tisto noč je dobil temperaturo in hud glavobol, da nobene tablete niso pomagale. Ko smo drugi dan obvestili zdravnika, je ta odredil, da naj se vrne v bolnišnico, tokrat v Emergency v St. Vincent's Public Hospital. Sledile so kar številne preiskave, vzeli so mu tudi tekočino iz hrbtenice, ker so sumili meningitis, toda izvid je bil negativen. Dajali so mu morfin proti bolečinam in antibiotik v žilo. Po štirih dneh, v ponedeljek, 26. februarja, je bil odpuščen iz bolnišnice. Sedaj se mu zdravje vidno boljša. Mora pa veliko počivati. Hvaležen je vsem za molitve za srečno operacijo in za okrevanje.

Nedeljsko kosilo je bilo spet v nedeljo, 18. februarja, ki so ga pripravile članice društva sv. Eme pod vodstvom Olge Bogovič. Bila

je kar zadovoljiva udeležba, čeprav je bila precej huda vročina... Teden dni pozneje, v nedeljo, 25. februarja 2007, pa smo imeli iz domovine obisk devetčlanske delegacije Državnega zbora RS in Državnega sveta ter z Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Najprej so bili pri sv. maši, potem pa so si ogledali prostore v Baraga House, nato pa sta jim misijonarka Marija Anžič in tajnica Pastoralnega sveta Draga Gelt predstavili delo verskega in kulturnega središča ter predstavnike raznih skupin. Nato smo imeli kosilo v obednici. Po kosilu so predsednik parlamentarne komisije mag. Janez Kramberger, državni svetnik Vincenc Otoničar in odpravnik poslov Veleposlaništva RS v Canberri Gregor Kozovinc odšli v bolnišnico obiskat p. Cirila.

V Sydneyu so imeli v začetku marca v enem tednu kar pet pogrebov. Tu v Melbournu se rojaki kar dobro držijo. Pogreba nisem imel še nobenega, sem imel pa že krst in dve poroki, še dve pa bosta v naslednjih dveh tednih, pa tudi še en krst.

p. Valerijan

Merrylands – Sydney

Minilo je kar nekaj časa od zadnjega prispevka za naša Poročila. Pomlad in poletje sta bila spet sončna in vroča. Suša je občutna, marsikje take ne pomnijo. V našem Sydneyu smo imeli srečo, da je nekajkrat pošteno namočilo. Ko se pa zapelješ daleč ven, se znajdeš tako rekoč »v puščavi«.

Po treh letih smo v Merrylandsu priredili in gostili 32. slovenski – mladinski koncert, v katerem so navzoče že 4 generacije. Več kot 100 nastopajočih v 28 točkah, več kot 400 ljudi v dvorani, skoraj pet ur z vmesnim odmorom, vendar pomenljiv maraton, da ohranjamo slovenstvo in pesem, smeh in veselje, dobro voljo in molitev. Naslednji dan je bila Frančiškova nedelja in smo nadeli krono s skupno sv. mašo, pri kateri so sodelovali tudi nastopajoči oziroma udeleženci iz drugih naših občestev. »Res smo bili, po besedah znanega glasbenika Lentija Lenka iz Melbourn, »ena velika slovenska družina«. Rafaelovo smo obeležili naslednjo nedeljo, 8.10. Vreme kot naročeno, sonce brez oblaka, pet zakonskih parov jubilarntov je obnovilo svojo zvestobo. Najstarejša sta lanska biseroporočenca Marija in Vinko Ovijač, imeli smo zlatoporočenca in tri pare s 45 leti staža. Tukaj je lepa navada, da po zlati in biserni poroki povabimo jubilate vsako leto. »Ta velika žlica« v dvorani seveda ni manjkala.

V drugem tednu oktobra sem se udeležil duhovnih vaj v Baulkham Hillsu v Centru sv. Jožefa, ki ga vodijo sestre sv. Jožefa. Hiša je zares velika, kapela cela cerkev. V petdesetih letih (že) prejšnjega stoletja so imele sestre veliko poklicev, tudi po 30 novink na leto. Sedanja kapela in samostan sta zgrajena leta 1953. Potem pa je število novink zelo padlo in danes je ta hiša dom duhovnih vaj. Bili smo pestra družba, med nami so bili naš škof ordinarij Kevin Manning iz Parramatte, generalni vikar, naš dekan Gerry, rektor škofijskega semenišča in še drugi duhovniki, vseh nas je bilo 20. Kardinal Edward Cas-

sidy je pomenljivo spregovoril o duhovnikovem življenju, molitvi, osebni skrbi in formacij, pri čemer je zelo dobro povzel učenje in pisma papežev Janeza Pavla II. in sedanjega Benedikta XVI.

Zadnjo nedeljo v oktobru je članica našega občestva, Julie Brcar sprejela redovno obleko in začela noviciat pri sestrah Instituta Mt. Schoenstadt v Vallendarju v Nemčiji. P. Filip se je udeležil slovenosti in objavil prispevek in fotografijo v Mislih, za kar se mu lepo zahvaljujemo.

Prvo nedeljo v novembru obiščemo naše rajne. Takrat je sv. maša na pokopališču. Pripravljalo se je k dežju. »Pa ja ne bo deževalo tisto nedeljo, ko je maša zunaj?« – »Ne boj se,« pravi p. Valerijan, »še vsako leto je sv. Rafael poskrbel za vreme.« Tokrat je namočilo, zato smo sv. mašo obhajali v pokopališki kapeli. Že v oktobru smo prosili za dež v molitvah in pri sv. mašah in bili smo uslišani. Lepi dnevi vabijo v naravo in na romanja. Z velikim avtobusom in osebnimi avtomobili smo v soboto pred Kristusom Kraljem poromali v Penrose Park. Po sv. maši, ki jo je vodil krajevni škof iz Wollongonga msgr. Peter Ingham, našem druženju in prigrizku smo se zbrali k pobožnosti v slovenski kapelici.

Enkrat mesečno se duhovniki zberemo na »cenaculum«-u – molitvenem srečanju pri hrvaških patrih v St. John's Parku, kjer stoji mogočna hrvaška cerkev sv. Nikolaja Tavelića. Res veličasten Božji hram s čudovitim mozaikom in vitraži, v katerih so upodobljeni apostoli, evangelisti, zavetniki njihovega naroda ter krajevne in vesoljne Cerkve. Ob cerkvi stoji naš samostan in na levi dom starostnikov kardinala bl. Alojzija Stepinca. Naprej od cerkve pa slovenski Klub Panther's Triglav. - V novembru je obiskal hrvaško cerkev in versko središče p. James Manjackal, ki je lani poleti vodil seminar prenove v Duhu na Sveti Gori in na Kureščku. Vseh pet dni seminarja »Naš Bog je močni Bog« je bilo v cerkvi in zunaj živahno, veliko spovedovanja, zve-

čer skupna sv. maša in slavljenje. Spovedovali smo: p. James, domača patra Marijan Glamočak in Evzebije Petar Mak, p. Antonio iz Summer Hilla ter midva iz Merrylandsa. Prišlo je tudi nekaj naših ljudi. P. Marijan se je v prošnjah pri večerni maši lepo spomnil nas Slovencev in sobratov.

V adventu smo razmišljali predvsem o moči molitve. Če je pri nekaterih premikala gore, zakaj ne bi spet pri nas. Med devetdnevno pred Brezmadežno in med božično devetdnevno smo še posebej molili za p. Cirila, ki je čakal na operacijo tumorja. Ni bilo malo vprašanj, klicev, nobena daljava ni važna. Vezi so res tiste, ki družijo.

Božični prazniki so bili doživetji in prav prijetno je bilo po nedeljskem nevihtnem popoldnevu in svetem večeru, za polnočnico in na praznik ni bilo ne prevroče ne premrzlo, ljudi veliko pri vseh treh mašah. Po novem letu so prišli na obisk p. Ciril, p. Miha in br. Leon, obhajali smo tudi duhovno obnovo. Ker p. Janez ni mogel priti, je Ciril dal pobudo: »Obiščimo ga skupaj!« Čutili smo navdih Duha. Res smo obiskali p. Janeza naslednji teden, 9. in 10.1., prav tako sestre redovnice, kjer p. Janez tudi opravlja bogoslužje. Srečanje s slovenskim občestvom pri Sv. Družini je bilo prisrčno in Bog povrni za duhovne in telesne dobrote!

V novem letu se pri nas vedno kaj dogaja. Imeli smo tri zakonske jubileje, dve zlati poroki in eno biserno. Obiski rojakov, sv. maše doma in na raznih krajih, obiski bolnih in ostarelih, ki jih je veliko in pa nekaj pokojnih je že letos. V prvem tednu marca sem imel kar štiri pogrebe (z mašami). P. Valerijan že mesec dni nadomešča p. Cirila v Melbournu in bo ostal še čez veliko noč. Na srečo sva ob novem letu dobila pomoč, ob nedeljah prihaja g. Edvard Sedevčič, duhovnik rojak iz sydneyškega občestva. Rojen je že v Avstraliji, starša sta po rodu z Banjšic. Gospod Edvard in njegova mama sta lani obiskala Slovenijo in rojstno župnijo in sta bila zelo navduše-

na. Župnik v Banjšicah g. Martin Pavlin je pred 40 leti oznanil faranom, da imajo rojaka novomašnika v Sydneyu. P. Valerijan, ki je tedaj stanoval pri frančiškanih v Paddingtonu in slovenski rojaki so poskrbeli za Edijevo novomašno slavlje. Farani v Banjšicah so lani pripravili velik sprejem svojemu rojaku. Posnel je veliko fotografij ter zvonjenje banjških in svetogorskih zvonov. Edi Sedevčič je bil dolga leta kaplan in župnik v župnijah sydneyške nadškofije, sedaj je v pokoju, stanuje doma, skrbi tudi za mamo in rad pomaga, kjer ga prosijo ali je potrebno. Naši ljudje so ga zelo veseli in tudi sam se čudovito vključi v družbo. Slovensko ne zna, kakšno besedo, toliko, da prebere evangelij ali kakšno besedilo, pa pravi, »se bom zdaj naučil, saj imam čas.«

V februarju in prve dni marca sta nas obiskala glasbenika Cita in Jože Galič. Ob sklepu turneje sta nastopila tudi pri nas v Merrylandsu pri sv. maši in potem v dvorani. Cita, ki tudi poučuje citre na glasbeni šoli v Nazarjah, je lani srečala Abrahama in prijatelji so jima podarili karto za Avstralijo, ki sta jo obiskala od 4.2. do 4.3.2007.

Naše hrvaške brate pa je obiskal provincial hrvaške province sv. Cirila in Metoda p. Željko Železnjak. Pridružil sem se jim na duhovni obnovi in pri bratskem obedu prvi jesenski dan, 1.3.

Svetloba vstalega Kristusa Gospoda in veselje velike noči, »v kateri je Kristus zdrobil verige smrti in kot zmagovalec vstal od mrtvih«, naj razsvetljuje nas in naša pota! V torek po beli nedelji, 17.4., pa se vidimo spet doma!

p. Darko

Novo mesto

Med adventnim časom smo se veliko ukvarjali tudi s postavljanjem jaslic, ki vsako leto privabijo v cerkev veliko število obiskovalcev. Sveti večer s polnočni-

cam je bil lepo doživetje rojstva našega Kralja. Tudi Božič je bil lepo obiskan, prav tako večerni koncert Mešanega pevskega zbora sv. Mihaela iz sosednje župnije in našega Komornega zbora, ki sta skupno sodelovala in pripravila Tomčevo kantato Slovenski božič in še nekaj božičnih pesmi pod vodstvom g. Mateja Burgerja.

Na Gospodovo razglasenje zvečer smo tudi gostili tradicionalni koncert, ki ga pripravlja ženski pevski zbor JASMIN in mešani pevski zbor DVOR pod vodstvom ge. Marjane Dobovšek.

Na Jezusov krst smo pri družinski in birmanski maši imeli krst treh otrok. Velika slovesnost se je vsem vtisnila globoko v srce in prepričan sem, da se je vsak zahvalil tudi za svoj krst.

Po božično-novoletnih praznikih smo se vrnili v redni urnik našega delovanja. Prvoobhajanci so odšli na duhovni vikend na Sveto goro, sledili pa so jim otroci iz 4., 5. in 6. razreda in veliko animatorjev. Oboje je spremljal p. Simon Peter.

Pripravljali smo se tudi na Lurško devetdnevno, ki je vsakoletni misijon za Dolenjsko. Letošnje geslo in govorniki so bili usmerjeni na leto Svetega pisma: »TO VAM OZNANJAMO: BESEDO ŽIVLJENJA« (1 Jn1,1). Govorniki pa so bili naslednji: začel je g. prelat ANTON SLABE, ravnatelj Bogoslovnega semenišča v Ljubljani: DRUŽINA IN DUHOVNI POKLICI. Naslednji dan je p. FELICIJAN PEVEC govoril o napisanih besedah, ki so shranjene v knjižnicah: NAPISANA SVETA IMENA NAJ SE ZBIRAJO TER OHRANJAJO NA ČASTNEM KRAJU. V nedeljo je bil naš gost p. PETER LAVRIH, komisar za Sveto deželo: pridigal pa je na temo LUČ V RAZSVETLJENJE POGANOV. V ponedeljek je bil gost g. ROBERT FRIŠKOVEC, zaporniški duhovnik, z naslovom razmišljanja: PRIZADEVAJMO SI ZA ŽIVLJENJE. Naslednji dan je bil med nami naš provincialni minister dr. p. VIKTOR PAPEŽ in raz-

mišljal o temi: KAKO NAJ PRAVNIK BERE IN RAZUME SVETO PISMO? V sredo smo povabili medse predavatelja na Teološki fakulteti g. doc. dr. MARIJAN PEKLAJ: BOŽJA BESEDA LUČ NA MOJI POTI (prim. Ps 118). V četrtek, na kulturni praznik, je bil med nami g. msgr. dr. RUDI KONCILIJA. Pripravil je razmišljanje PREŠEREN IN SVETO PISMO. V petek je bil gost ljubljanski pomožni škof in generalni vikar dr. ANTON JAMNIK, ki je razmišljal ob naslovu SVETI DUH GRADI ŽIVO CERKEV. V soboto smo povabili našega profesorja patristike doc. dr. p. MIRAN ŠPELIČ: KAKO SO NEKOČ BRALI SVETO PISMO. Sklep lurške devetdnevnice je vodil g. škof msgr. ANDREJ GLAVAN.

Po maši je sledila procesija z lučkami in kipom po ustaljeni poti. Po večernih mašah pa je bilo tudi še nekaj zanimivih dogodkov: film o Jezusu, koncert mladinskega pevskega zbora, predstavitev Svete dežele, diapozitivi z gorskimi motivi, srečanje za mladino in predavanje cerkvenih očetov in Svetega pisma. Ne smem pa pozabiti, da je bilo v nedeljo 4. 2. tudi dan odprtih vrat naše knjižnice, ki so si jo ogledali mnogi naša farani in tud drugi. Skupna ocena lurške devetdnevnice je zelo dobra. Po lurški devetdnevnici je naš vikar in knjižničar odšel na odih in po nove moči v Rogaško Slatino, pišoči pa sem imel kaplanske izpite Stični. Med župnijskim dogajanjem

pa je potrebno omeniti, da smo imeli tudi stanovsko romanje za može in fante, ki so poromali na Ptujsko goro, Ptuj, ustavili pa so se seveda tudi v Ptujski kleti.

V zadnjem času smo spodnji del Lenartovega doma že opremili, nekaj pa se bo postorilo še v prihodnjih dneh. V cerkvi obnavljamo orgle, sedaj je na vrsti igralnik in pa oltar v karmelski kapeli.

Veliko dela še čaka vse mojstre, da postorijo vse potrebno, da bo slovesnost 40. obletnice naše župnije zares praznik celotne župnije in samostana.

Iz dolenjskega središča vam želimo lepo pripravo na velikonočne praznike.

p. Tadej Inglič

Kar korajžno

Karikatura p. Antona

P. ANGELIK Tominec

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci

II. del

Samostan v Ormožu

Delovanje frančiškanov v ormoškem samostanu je bilo v prvi vrsti oskrbovanje lastne cerkve, ki je bila vsled znamenite milostne podobe Matere božje božjepotna cerkev, deloma pa so pomagali v dušnem pastirstvu okoliškim župnikom. Iz prvih časov nam manjkajo tozadevni zanesljivi podatki, le številne ustanove pričajo o priljubljenosti frančiškanov; iz poznejše dobe pa vemo, da so frančiškani ob marsikaterih prilikah pomagali bednemu ljudstvu. V letih 1680-82, ko je po južni Štajerski razsajala kuga, jih najdemo na raznih krajih zaposlene v dušnem pastirstvu kot tolažnike. Ko so leta 1704. pridivjali Kruci ter je bežalo pred njimi vse, kar je moglo, so ormoški frančiškani ostali na svojem mestu, dasi so Kruci vdrli tudi v samostan. Ker so tudi duhovniki večinoma pobegnili pred Kruci, so frančiškani oskrbovali dušno pastirstvo in pomagali ljudstvu, kolikor so mogli. Kaka posebna bratovščina v ormoški samostanski cerkvi ni znana, pač pa so vodili frančiškani tretji red. Viri omenjajo, da je bil vsaj od leta 1774. v samostanu tudi noviciat za klerike in brate laike. Kot del frančiškanskega bogoslovnega učilišča, sta bili nameščeni v Ormožu tudi stolica za modroslovje (1772) in stolica za cerkveno govornišvo (1773). Kdaj so iste prenehale ni znano, bržkone pa ob času, ko je cesar Jožef II. odpravil vse samostanske bogoslovne šole. Leta 1785. je bivalo v samostanu 8 redovnih mašnikov in 5 bratov laikov.

Kakor marsikje drugod, tako je tudi uspešnemu delovanju frančiškanov v Ormožu napravil konec

zloglasni jožefinizem. Štajerska deželna vlada je naročila frančiškanskemu provincialu P. Kastulu Weibl, naj takoj, kakor hitro bodo okoliščine dovoljevale da resnično odpravo enega ali drugega samostana njegove provincije, o tem poroča deželni vladi. Da bi ugodil tej zahtevi je provincial 8. februarja 1786. sporočil graški vladi, da bi se moglo razpustiti samostana v Ormožu in Feldbachu. Kot povod navaja v svojem poročilu to, da je v imenovanih samostanih le malo število redovnih mašnikov, ki bi bili zmožni opravljati običajno službo božjo, ker so bili mnogi iz teh samostanov poklicani v druge redovne hiše kot dopolnilo, posebno v Mürzzuschlag. Ob sklepu prosi provincial, da bi pri odpravi samostanov smel ondi bivajoče redovnike, preostala živila in orodje porazdeliti med druge redovne hiše. Dne 23. februarja 1786., je vladna komisija sporo-

čila provincialu naj redovnike iz obeh samostanov pošlje drugam ter naj komisijo obvesti, kdaj bi redovniki mogli samostana zapustiti, da se bo moglo pričeti z njuno odpravo. Glede orodja je bila provincialu dana prosta izbira.

Tako uradna poročila o odpravi ormoškega samostana. Človek nehoti dobi vtis, kakor da je provincial sam pomagal pri odpravi teh samostanov, da je bil nasproti vladi vse preveč uslužen ter da je bil pokazal premalo odpornosti. Iz njegovega življenja vemo, da ni bil ravno boječe narave, kakor to kaže njegov nastop proti jožefinskemu škofu Herbesteinu, in tajno dopisovanje z Rimom, radi česar je bil celo odstavljen kot provincial. Vendar njegovo ravnanje ni bilo brez krivde. Njegova dolžnost bi bila držati samostan, dokler se je držati dalo. Tudi njegov razlog glede pomanjkanja potrebnih duhovnikov vsaj glede ormoškega

samostana ne drži. Saj je bilo ob razpustu samostana v samostanu še 14 redovnikov in med temi gotovo tudi precej duhovnikov (leta 1785. jih je bilo osem) in kakor bo razvidno iz naslednjega, tudi niso bili to sami slabotni starčki, nezmožni za službovanje. Provincial je o teh dveh samostanih, ki sta pred kratkem bila pridružena provinciji, poročal vladi, češ, da sta primerna za razpust, pokazal, da se je v prvi vrsti brigal za samostane, ki so že dalje časa pripadali provinciji.

Dne 5. aprila leta 1786. se je vršila cenitev samostanske imovine v Ormožu. Ustanovna glavica je znašala 4382.07 fl. Nepremičnine pa so bile cenjene na 3930 fl. Skupna vrednost je torej bila 8312.07 fl, ki je s prodajo gozda, nekaj travnikov in vinogradov narasla na vsoto 10811 fl. Le del tega je bil oddan verskemu zakladu, večina pa prepuščena provinciji. Dragocenosti, paramente, orodje i. dr. je prevzel provincial, ki jih je z dovoljenjem politične oblasti porazdelil med druge samostane. V Ormožu je bilo 14 redovnikov, ki so bili prestavljeni v druge samostane. Nekateri so odšli v frančiškanski samostan v Varaždin, kamor so vzeli tudi precej knjig in rokopisov, drugi so pa odšli v dušno pastirstvo. Izmed za-

dnjih frančiškanov razpuščenega samostana v Ormožu sta le dva znana po imenu P. Jakob Puklavc in P. Simon Hussian. Po odpravi samostana je bila na Humu pri Ormožu leta 1788. ustanovljena posebna kuracija. P. Jakob je ondi postal kurat, odkoder je pet let pozneje odšel k Sv.Lenartu pri Vel. Nedelji, kjer je 11. septembra 1829. umrl.

P. Simon Hussian je bil leto preje na budimpeštanski univerzi postal doktor modroslovja ter je po

razpustu samostana deloval kot kaplan v ormoški mestni župniji. Leta 1788. je postal župnik v Polenšaku, kjer je 16. decembra 1827 umrl. Sodobniki ga hvalijo kot izvrstnega dušnega pastirja. V ormoški frančiškanski cerkvi se je nahajala znamenita milostna podoba Matere božje, do katere je imelo ljudstvo veliko zaupanje. Frančiškani so jo bili

vzeli s seboj v Varaždin. Ljudstvo jo je želelo dobiti nazaj, zato je kmalu po odpravi samostana 1. maja 1786. ormoški župan vložil tozadevno prošnjo na deželno vlado. Prošnja ni bila uslišana, kajti podoba Matere božje je še sedaj v frančiškanski cerkvi v Varaždinu.

Ker je bila frančiškanska cerkev v Ormožu v primeri z ondotno župnijsko cerkvijo velika in tudi lepa, so se meščani 4. aprila in 1. maja leta 1786. obrnili na vlado s prošnjo, da bi samostansko cerkev povzdignila v župnijsko. Dne 1. maja 1786 je bila sicer prošnja uslišana, toda ostalo je vse le na papirju.

Lepe, velike frančiškanske orgle je kupila mestna župna cerkev v Mariboru. Sicer so bile iste leta 1908 povsem predelane, vendar bodo posamezni deli se vnaprej spominjali na frančiškanski samostan v Ormožu.

Srebrna in pozlačena monštranca, mojstrsko delo v gotskem slogu iz druge polovice 14. stoletja, je bila prenesena v frančiškansko cerkev v Varaždinu, kjer je še sedaj.

Kakor sledi iz naredbe z dne 19. novembra 1793, je bil prvi lastnik odpravljenega samostana Josip Aschbach, ki je bil od uprave državne imovine poslopje z vrto-
tom vred kupil. Za njim je postal

števa le še dve mali sobici, celico pri vhodu, dva konjska hleva, par kleti, vrt i, dr.

Samostan s cerkvijo in vrto-
m vred je bil 4. oktobra 1798. prodan za 2000 fl in kmalu popolnoma porušen. Istočasno s samostanom je bila podrta tudi velika in lepa cerkev, obenem s krasnim nagrobnim spomenikom ustanovitelja samostana Jakoba Sekelja.

gospodar samostana oskrbnik ormoške graščine Alojzij Guttmann. Na njegovo prošnjo se je 1. januarja leta 1796. vršila cenitev že skoro docela porušenega samostana. Cenilna listina na-

Trije zvonovi so bili oddani v Perlak, slika sv. Krištofa pa v božjepotno cerkev v Polenšaku. Tudi glavni oltar romarske cerkve sv. Ignacija v Rotenbergu, podružnice fit. Lovrenške župnije pri

Mariboru, je imel svoj prvi dom v frančiškanski cerkvi v Ormožu.

O cerkvi ni dandanes nobenega sledu več, vendar se še da dobro spoznati prostor, kjer je nekoč stale. Tam kjer je stal samostan, je sedaj postavljena hiša in kos zidu je edini ostanek nekdanjega samostanskega zidu. Trije pritlični, obnovljeni in posamič v nekem četverokotu stoječi trakti bi znali biti še ostanki samostana ali kakega samostanskega poslopja. Gotovo pa so temelji in podzemeljski prostori še iz onih časov ohranjeni.

Opombe:

1. Kováčič, Zgodovina lavantinske škofije, str. 139-140: Marianl, c. B. VI. str. 306-307; Žak, l. c. str. 169; Greiderer, l. c. Mr. 538-539.
- 2) Kokol, Die Geschichte der Franziskanerklöster in Untersteiermark, str. 69 - 70.
- 3) l. c. str. -12; Placidus Herzog O. F. M., Cosmographia austriacofranciscana, Coloniae Aggripinae 1740, str. 66.
- 4) l. c. 64.
- 5) l. c. str. 85-88; Greiderer, l. c. Nro. 497.
- 6) l. c. str. 35.
- 7) l. c. shr. 64-70.

Pripravil: p. Krizostom

Trške pravice v Vitanju

Gotovo je, da je imelo Vitanje od davnaj trške pravice. Težje pa je ugotoviti, od kdaj jih ima in kdo mu jih je podelil. Znano je, da je grbe podeljeval monarh, medtem ko je trške pravice podeljeval deželni knez ali pa zemljiški gospod, v našem primeru krški škof.

Trg je imel pravico, da je imel lastnega sodnika, ki je med drugim varoval trške pravice in skrbel za sirotišnico, cestninsko postajo (mitnico), ki je prinašala dohodek, pravico do tedenskega sejma, pravico do utrdbe, zlasti do obzidja. Trg je bil dokaj izena-

čen z mestom, zato so mu rekli mesto (oppidum).

Nekateri priznani avtorji, kot npr. Ivan Jakič, Danilo Stopar in še nekateri drugi trdijo, da so krški škofje pozidali na strmi pečini grad, da se že leta 1107 v listinah navaja vitez Machwart de Witenstein in da se ta grad prvič izrecno navaja za časa diecezanskega škofa Romana I. leta 1140. Med krškimi škofi sta dva škofa s tem imenom, toda oba v 12. stoletju. Med kasnejšimi škofi pa ni nobenega več s tem imenom. Škof Roman I. je vodil škofijo 36 let, in sicer od leta 1131 do 1167, medtem ko je škof Roman II. vodil škofijo le pet let, od l. 1174 do 1179.

Poglejmo, kdo je bil škof Roman I.? Bil je blesteča osebnost krške Cerkve. Cesar Friderik Rdečebrodac (Friederich Barbarossa) je temu škofu podelil naslov »knezoškof« (Furst), salzburški nadškof Eberhard I. pa ga je imenoval za svojega najzaupnejšega svetovalca. Tem odnosom pripisujemo zasluge za to, da je bila Krka povzdignjena v pravo malo škofijo (1131). Skromna Marijina cerkev svete Eme ni več ustrezala častihlepu tega uglednega moža Cerkve. Ponosna stolnica naj bi pričevala o njegovi veliki oblasti. Graditi so jo začeli okoli leta 1140. Poleg stolnice je dal zgraditi še grad Strassburg. Imel je značilen pečat, ki je meril 85 mm. Škofa prikazuje sedečega na prestolu, v desni roki drži škofovsko palico, v levi pa zaprto knjigo. Omenjeni škof je med drugim leta 1147 kupil Dobrno in jo pridružil vitanjski gosposčini; kasneje, 25. marca 1155. pa jo je prodal krškemu stolnemu kapitelju. Kot priča te kupčije se navaja vitanjski fevdalet Wolskalk.

Zgodovinar Pavle Blaznik v knjigi *Historična topografija slovenske Štajerske*, str. 470 navaja še: Vitanje, trg ob sotočju Hočne in Jesenice l. 5. 1140: castrum ... Witenstein.

Iz vsega povedanega smemo upravičeno sklepati, da se moramo Vitanjčani za trške pravice zahvaliti prav škofu Romanu I. Njegova ustvarjalnost, zagna-

nost, sposobnosti in dolg mandat govorijo v prid tej domnevi. To pa pomeni, da imamo trške pravice že nad 865 let.

P. Zdravko Jakop

Zakaj je Maribor razkristjanjen

Eden od razlogov, da je Maribor (pa ni edini) razkristjanjen, je gotovo tudi zgodovinski. Ko je Karel Veliki leta 811 določil Dravo za mejo med Oglejem in Salzburgom, je levi del Drave spadal pod Salzburg. Slovenske gorice, ki ležijo med Dravo in Muro, so bile področje misijonarjev, ki niso znali slovensko. Tudi nastale župnije so vodili nemško govoreči duhovniki. Tako stanje je trajalo do jožefinskih reform. Tedaj pride do velikih sprememb škofijskih meja. Maribor s Slovenskimi goricami pride pod sekovsko (graško) škofijo, saj se je salzburški nadškof temu delu odpovedal, obdržal je le nadškofovske pravice. Meja se bistveno spremeni, saj gre od Dravograda čez Vuhred na vrh Pohorja in se spusti v Fram, nato poteka do Pragerskega, naprej do izvira Sotle in naprej ob hrvaški meji do Mure. Okoli 200.000 Slovencev je prišlo pod Gradec. Jožef II. je prestopil mejo, ki je veljala več stoletij. Zdaj je prišla do izraza germanska vzvišenost nad Slovenci. Skoraj gotovo je, da so Slovenci le težko sprejeli evangelij v tujem, njim nerazumljivem jeziku. (Slovani se moramo zahvaliti Cirilu in Metodu, da smo »krščanstvo sprejeli kot nekaj domačega«. To je bila »prva uspešna evangelizacija Slovanov«.) Ta jožefinska meja je veljala od 1789. do 1859., ko je Slomšek dosegel spremembe škofijskih meja. Jožef II. je ukinjal samostane, redovnike pa premeščal po svoji volji. Versko življenje je močno trpelo. Slomšek je spoznal, da je nekaj narobe, da je on - slovenski škof med nemškimi verniki, mariborski Slovenci pa imajo nemškega ško-

fa v Gradcu. Nekaj je bilo treba ukreniti. Pet minut pred dvanajsto mu je uspelo predlog za selitev škofijskega sedeža tako prikazati in utemeljiti, da je kljub velike-mu nasprotovanju uresničil svoje načrte. Vse to pa je pomenilo tudi spremembe škofijskih meja ne le lavantinske, temveč tudi celovške in graške škofije. Tedaj pa je graški škof prišel z nasprotim predlogom, in sicer naj vsa Koroška pride pod celovško škofijo, vse štajerske dežele pa pod graško, lavantinska pa se preprosto ukine. Graškega škofa je skrbelo, če se bo ustanovila slovenska škofija v Mariboru, da se bo v njej zaustavil pomen nemškega jezika. Sicer pa je graški škof Roman Zangerle Slomšku, ko je bil še spiritual, dejal: »Slovenci so ljudstvo brez prihodnosti!« (Mnogi so vse storili, da bi se to uresničilo!). Slomšku je uspelo dobiti okoli 200.000 slovenskih vernikov. Razumljivo je, da je lavantinska škofija še naprej ostala pod salzburško metropolijo do leta 1924.

Slomšek je imel izredno težko delo, saj je bil Maribor še na začetku 20. stoletja povsem nemško mesto. V Spominih Miloš Vauhnik opisuje razmere, kakor jih je on videl kot gimnazijec: Slovensko besedo si slišal predvsem ob sobotah, ko so kmetje na trg pripeljali prodajat svojo robo ali če si stopil v frančiškansko cerkev. Nemci in nemško usmerjeni Mariborčani so v cerkev bolj malo zahajali. Ti so bili predhodniki poznejših nacistov. Delavcem, ki so prihajali s podeželja, so vtepal v glavo občutek manjvrednosti, češ Slovenci so uboge reve, obsojeni na večno hlapčevanje. Neki nemški pesnik je zapisal, »da je slovenski jezik jezik konjskih hlapcev«. Tako so se slovenski delavci v mestu spremenili ne samo nacionalno, ampak tudi versko. Živel so pod močnim javnim mnenjem: Nemec je gospod, delavec pa dobi zaposlitev, če postane Nemec. Zaradi takega mnenja so prej pobožni podeželjani začeli zapuščati cerkev in zaničevati slovenske duhovnike.

tanovi odposlanci prinesli vrv iz zelene svile, kar je pomenilo smrtno obsodbo. Njegovo glavo so nato v srebrni posodi odnesli k sultanu. Njegov sen, da bo nekoč cerkev sv. Petra v Rimu spreminil v konjušnico, se ni uresničil. Tak je bil 12. september 1683! Od tedaj praznujemo na ta dan praznik Marijinega imena. Postavlja se vprašanje: Se znamo kaj učiti iz zgodovine?

Literatura:

Josef Holzer: Zgodovina Cerkve v stotih slikah

Franc Mihelčič: Verba vitae aeternae

Jožko Šavli: Slovenija - podoba evropskega naroda.

P. Zdravko Jakop

V vesolje izpod Pohorja

(HERMAN POTOČNIK NOORDUNG)

Herman Potočnik (psevdonim Noordung) se vrača domov, vrača se iz anonimnosti v javnost. Svoja otroška leta je preživel v Vitanju, kjer je bil rojen njegov stari oče Franc Kokošinek (15. avgusta 1809), ki je bil pozneje upravitelj vitanjske gosposčine. Med njegovimi 13 otroki je bila tudi Hermanova mati Marija, ki se je poročila z mornariškim štabnim oficirjem Jožetom Potočnikom. Ta je kot vojaški zdravnik služboval v Pulju, kjer je bil rojen sin Herman Potočnik, in sicer 22. decembra 1892 in tam tudi krščen 2. marca 1893. Ker je oče Jože mlad umrl, se je mati s štirimi otroki vrnila v Maribor oziroma v Vitanje k ožjim sorodnikom, kjer je Herman preživel svoja otroška leta. Realno je končal v Mariboru, leta 1913 pa je v Moedlingu pri Dunaju končal tehniško akademijo. Prvo svetovno vojno je preživel v Galiciji, Srbiji, Bosni in na soški fronti. Leta 1919 je zbolel za jetiko, zato so ga kot stotnika upokojili. Lotil se je študija strojništva in postal leta 1925 inženir raketne tehni-

ke. Tik pred smrtjo (27. avgusta 1929) je v Berlinu izšla njegova znamenita knjiga, ki jo je pisal na smrtni postelji. Knjiga Problem vožnje po vesolju je ključno delo avstronskega pionirstva. V slovenščino je bila prevedena leta 1986 (zdaj je v pripravi njena tretja izdaja). O tej knjigi je dejal Wernher von Braun, da »pomeni prelomnico v svetovni vesoljski raketni tehniki. V njej je veliko rešitev, ki omogočajo bivanje človeka v vesolju, Noordungove rešitve so bile genialne, izračuni pa neverjetno natančni«. Arthur C. Clark je ideje za film Odiseja 2001 črpal prav iz te knjige. Kozmonavt dr. Jurij Mihajlovič Baturin (s tremi doktorati), ki je predaval v Vitanju v četrtek, 14. decembra 2006, je o Potočnikovi knjigi povedal: »Njegova knjiga je bila v ruščino prevedena šest let po avtorjevi smrti (1935). Ruski študentje smo bili navajeni domačih knjig, ki so bile polne formul, zato je bila ta knjiga za nas pravo odkritje, saj je poleg formul vsebovala tudi razmišljanja o smislu poletov in etičnih dilemah ter svarila pred nevarnostmi.« Dr. J. M. Baturin je povedal še, da je knjiga spremenila tok njegovega življenja, saj se je pod njenim vplivom odločil za obisk vesolja, kjer je na lastni koži preizkusil Potočnikove zamisli. Zanj je postala Potočnikova knjiga pravi talisman. Prav zato je obiskal Vitanje, da se je zahvalil za pečat, ki ga je Potočnik dal njegovemu življenju. Izrazil je še upanje, da bo vesolje obiskal tudi umetnik, ki bo znal povedati, kako lep je ta naš svet. Ta umetnik naj bi bil režiser Dragan Živadinov, ki je pravi promotor H. Potočnika.

Kozmonavta so spremljali njegova soproga Svetlana, režiser Dragan Živadinov in arhitekt Miha Turšič. Živadinov in Turšič sta v Bruslju s sodelovanjem akademske slikarke Dunje Zupančič pripravila razstavo, ki so se je ob odprtju 20. septembra 2006 udeležili odlični gostje: predsednik Evropske komisije J. Manuel Barroso, Gunther Verheugen, dr. Janez Potočnik in še nekaj drugih

odličnih gostov. V Vitanju pa sta imenovana avtorja »ustvarila« Potočnikovo spominsko sobo, ki je bila slovesno odprta 8. septembra 2006. Ob tej priliki je minister za znanost dr. Jurij Zupan povedal, da bo Slovenija kandidirala za gostiteljico v projektu Galileo. Če bomo uspeli, bo v Sloveniji (Vitanju) sedež tega projekta, s katerega bomo nadzirali vse prometne tokove v Evropi. Osnova za to pa so gestacionarni sateliti, ki jih je v znanost pripeljal ravno naš slovenski rojak Herman Potočnik. Spominsko sobo si je ogledal tudi dr. Dušan Petrač, strokovnjak za nizke temperature, v spremstvu dr. Sandija Sitarja, dr. Edvarda Kobala in Dragana Živadinova. Povedal je, da se je Potočnik s knjigo Problem vožnje po vesolju zapisal v svetovno znanstveno zgodovino kot pionir teorije letenja v vesolje in sodobne kozmonavtičke.

Ekipa, ki je uredila spominsko sobo, pa že razmišlja o muzeju vesoljstva, prav tako v Vitanju. Potočnik je umrl na Dunaju, star komaj 37 let. Potočnikova fotografija visi tudi v avli NASE v ZDA, v Gradcu in Ljubljani sta po njem imenovani ulici, pred univerzo v Mariboru je njegov doprsni kip, v Vitanju pa je njegova Spominska soba.

P. Zdravko Jakop

Predniki

Ko smo bili majhni, nas je večkrat kdo vprašal: »Čigav si pa ti?« Običajno smo povedali kar domače ime. Da, kdo sem? Kdo so moji predniki? Koliko jih imam? Do kod sega moje vedenje? Dejstvo je, da imamo vsi enako število prednikov, ne pa enakega števila potomcev! Med predniki je bilo nekaj hvalevrednih, ne pa vsi, a tudi brez njih nas ne bi bilo. Tudi naš Odrešenik je imel med svojimi predniki nekaj odličnih, npr. Abrahama, Mojzesa, Davida ... imel pa je tudi nekaj grešnic,

npr. Rahaba, Tamara, Urijeva ... Rodovnik je povzetek vse odrešenjske zgodovine. Evangelist Luka ga začne: »Jezus je bil Jožefov sin ...« in potem gre nazaj do Adama in zaključi, da je bil Adamov oče Bog ter na ta način poudari, da je Jezus prišel odrešit vse Adamove potomce. V tem pa najdemo odgovor na večno vprašanje slehernega človeka: »Od kod smo in kam gremo?«

Menda še danes velja, kar je nekoč veljalo: čim več je kdo naštel svojih prednikov, uglednejši je bil. Rimski zgodovinar Jožef Flavij je znan po tem, da je lahko za 200 let natančno in po letnicah navedel vse svoje prednike, nato pa rodovnik upravičeno zaključil: »Sem odličnega rodu, zato se posmehnem vsakemu, ki bi me hotel zasramovati.« (Jožef Flavij se je rodil v judovski duhovniški družini leta 37 po Kristusu in umrl okrog leta 100!)

Slovenci smo znani rodoslovci, saj smo pri tem nekje v svetovnem vrhu. Zanimajo nas naši predniki, brez katerih nas ne bi bilo. Po njih so nekateri dobili premoženje, nekateri talente, vsi pa dar življenja. Vprašanje pa je, kaj bo ostalo za nami in kaj bomo dali naprej. Če iščemo rodovnik pomeni, da iščemo nazaj v ravni črti (starše, stare starše, prastarše itd.), če pa iščemo še vse ostale potomce, pa lahko ustvarimo rodbinsko drevo. če iščemo samo v ravni črti, dobimo v petem kolenu 32 prednikov, v desetem pa že čez tisoč.

Kako začnemo? Nekateri družine vodijo družinsko kroniko, v kateri je vse skrbno zapisano oziroma so shranjeni dokumenti rajnih. če kronike ni, začnemo iskati še živeče najstarejše sorodnike. Hitro bomo spoznali, da morda niti ne vemo, kako se je pisala stara mama pred poroko in kje je bila rojena ipd. Ko smo povprašali vse žive vire, gremo na pokopališče. Veliko so vredna stara pokopališča, ki se nahajajo na prvotni lokaciji. Stari nagrobniki z napisi so sila zgovorni. Naslednja in najbolj zanesljiva možnost iskanja so matične knjige

starih župnij. Matične knjige se vodijo po tridentinskem koncilu (ki je trajal v presledkih od 1545 do 1563). Tedaj je bilo ukazano, da morajo župniki voditi krstne in poročne knjige. (V Vitanju se vodita krstna in poročna knjiga od l. 1697, mrliška pa od 1738!)

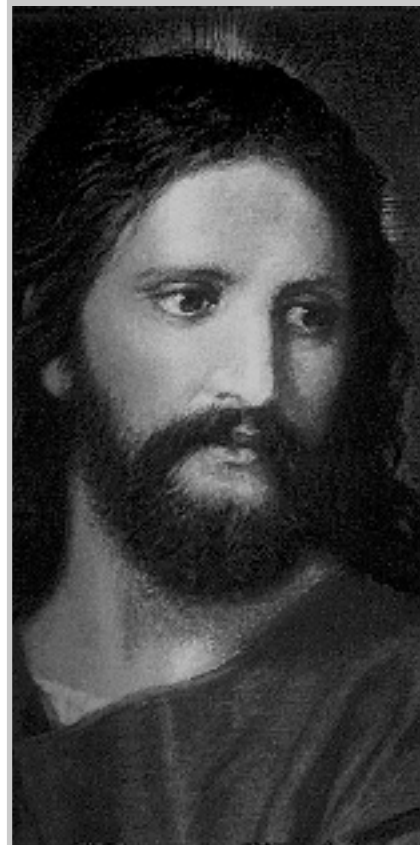
Iščemo vedno nazaj, npr. kdaj je bil stari oče krščen. Pri njegovih krstnih podatkih bomo našli podatke tudi o njegovih starših, kdaj in kje so bili rojeni. Pri njih pa bomo našli njihove starše itd. Prav tako v mrliški knjigi poiščemo, kdaj je prastara mama umrla in pri njenih podatkih bomo našli podatek, kje in kdaj je bila rojena in s kom je bila poročena. Tako imamo vedno več podatkov. Iskanje nas pelje vedno bolj v preteklost. Razumljivo je, da moramo biti nadvse natančni. če se zmotimo pri eni osebi, moramo začeti znova. Poleg tega so še druge težave: pisava v gotici, večkrat močno zbledela, kdaj tudi nečitljiva. Marsikateri arhiv je uničil ogenj ali potres ali poplava itd. Rodovnika, še manj pa rodbinskega debla, ne bomo na hitro ustvarili, ker je »rodoslovje skrajno natančno delo«. če se bomo takega dela lotili z občutkom odgovornosti, v miru in z ljubeznijo, lahko to delo postane umetnost.

V prihodnje bo treba še več pozornosti nameniti iskanju podatkov! Zakaj? Do nedavna je bila v našem okolju večina ljudi krščenih ter cerkveno poročenih in cerkveno pokopanih. Zdaj pa je vedno več nekrščenih, mnogi živijo kar tako skupaj in celo večkrat menjajo partnerja, menjavajo priimke in se večkrat selijo iz kraja v kraj ali z enega naslova na drugega. Poleg tega v mestih ni domačih (hišnih) imen. (Morda bomo dočakali čas, ko se bo ponovno pričelo ceniti devištvo pred poroko, ko bosta rodovnik in družinsko drevo dobila vrednost ter bo zvestoba v zakonu postala jamstvo za potomstvo, da sta oče in mati znana!) Zaskrbljujoče postaja tudi to, da je danes vse več družin, ki so na tem, da izumrjejo. Zaradi tega je

v nevarnosti tudi narodov obstoj. Kakšna odgovornost!

Ko si prebral te vrstice, se usedi in v družinsko kroniko zapiši vse, kar veš o svojih prednikih, potem pa sproti skrbno zapisuj vse spremembe!

P. Zdravko Jakop

+ P. Primož (Jože) Milavec

Ljubljana, 13.03.1946 - Brezje, 16.01.2007

Ob obhajanju 60-letnice življenja nas je p. Primož zbral na Brezjah nekaj sobratov, sorodnikov in prijateljev. Bil je razigran in vesel. V soboto, 20. januarja, pa nas je spet zbral v veliko večjem številu ob svojem prehodu v večno življenje. Poleg g. nadškofa msgr. Alojza Urana, sobratov, sošolcev duhovnikov, sorodnikov in domačinov z Brezij, so prišli še iz Nazarij in Svete Trojice v Slovenskih goricah. Pogrebna maša je izžarevala vstajenjsko upanje in veselo pričakovanje ponovnega snidenja. G. nadškof nas je ob Božji besedi spomnil na predano služenje v redovnem poklicu in na preprostost sv. Frančiška, ki je bila blizu tudi pokojnemu p. Primožu.

P. provincial je ob koncu maše posredoval nekaj podatkov iz njegovega življenja:

»Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti, ki ji nihče v življenju ne uide. Blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji, zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti kaj žalega«.

Tako je zapisal sv. Frančišek Asiški v svoji znameniti pesmi, ki jo je zložil pozimi leta 1224/25 pri sv. Damijanu, ko je bil že zelo bolan in je pričakoval srečanje z Gospodom v smrti. Prav na god prvih Frančiškovih bratov mučencev sv. Berarda in tovarišev se je pokojni sobrat p. Primož srečal s svojim Odrešenikom v smrti, ko je Gospodarju življenja dokončno izročil vse svoje življenje z vsemi njegovimi sadovi in dobrimi deli.

Pokojni p. Primož se je rodil 13. marca 1946 v Ljubljani. Oče Franc in mati Ela sta ga pri krstu, ki ga je prejel v župnijski cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom, imenovala Jože. Kot zvesti ministrant je začutil, da ga Bog kliče na duhovniško pot v redu sv. Frančiška Asiškega. 12. avgusta 1965. je vstopil v frančiškanski red in naslednje leto 13. avgusta v samostanu v Novem mestu naredil prve redovne zaobljube in dobil redovno ime br. Primož. Teološko fakulteto je obiskoval v Ljubljani in 15. aprila 1971. se je s slovesnimi redovnimi zaobljubami dokončno odločil, da bo vse svoje nadaljnje življenje in delo posvetil Gospodu v frančiškanskem redu. V duhovnika je bil posvečen v ljubljanski stolni-

ci 29. junija 1972. Kot študent šestega letnika teologije je pomagal v naši župniji sv. Frančiška v Šiški. Njegovo prvo kaplansko mesto pa je bilo v Nazarjah in sicer od 1973. do 1978. V tem našem samostanu je bil tudi predstojnik, kot župnik pa je soupravljal župnijo Šmartno ob Dreti. Leta 1980. so ga predstojniki poslali k Sv. Trojici v Slovenskih goricah, kjer je bil najprej predstojnik do leta 1986, nato pa tri leta kaplan. Kratek čas je bil tudi v Mariboru v župniji Matere Usmiljenja, 27. julija 1989. pa je prišel na Brezje k Mariji Pomagaj za spovednika. Tu je ostal vse do svoje smrti.

P. Primoža je odlikovala frančiškanska preprostost, rad je imel duhovniško družbo in se z veseljem udeleževal naših skupnih

bratskih srečanj. Bil je hvaležen za vsako drobno pozornost. Pastoralnemu delu je pridruževal tudi praktično fizično delo z raznimi stroji, kar se je lahko opazilo na njegovih obtolčenih rokah in manjkajočih prstih. Rad je pomagal drugim duhovnikom in če je le mogel, je z veseljem ustregel njihovi prošnji za pomoč ali nadomeščanje. V svojem osebnem življenju je bil skromen in nezahteven ter zadovoljen z malim in preprostim. Dolga leta ga je spremljala sladkorna bolezen, ki mu je v zadnjih letih povzročala precej zdravstvenih problemov. Kljub tej bolezni je opravljal svoje delo kot spovednik z veliko potrpežljivostjo in predanostjo. V zadnjih mesecih pa je dal vedeti, da prihaja k njemu sestra smrt. "P. Mihael je v uvodu k pozdravu miru povedal, da je p. Primož v trenutkih napetosti rad prevzel nase krivdo in rekel: "Jaz sem kriv." Na ta način se je pomirilo ozračje in spet vzpostavil bratski pogovor. Na Brezjah je p. Primož v preteklih letih rad popravljал klopi v parku, razne ograje in prav rad je ljudem naredil uslugo, pa naj je šlo za prevoz drv ali peska. Nanj nas spominja tudi kozolec ob hitri cesti, ki romarjem izraža dobrodošlico.

Sorodnica p. Primoža je po pogrebu dejala: "Veličastno je bilo. Prvič v življenju sem občutila, da smrt ni le nekaj temnega in težkega, ampak je lahko tudi polna svetlobe in miru."

Njegovo telo smo izročili zemlji pri Mariji Pomagaj na Brezjah v jubilejnem letu 100-letnice kronanja milostne podobe v trdnem upanju in veri, da bo p. Primož nekoč vstal v novo življenje. Bogu se zahvaljujemo za njegov dar redovniškega in duhovniškega poklica, ki ga je pokojni sobrat po svojih močeh in sposobnostih skušal živeti s hvaležnostjo in v zvestobi.

P. Primož, počivaj v Božjem miru!

P. Silvin

Ob grobu p. Primoža je spregovoril predstavnik ŽPS pri Sveti Trojici g. Milan Šrumpf:

Kakor veter se je hitro razširila vest, da je priromal na cilj svoje zemeljske poti naš prijatelj in znanec, duhovnik p. Primož. Vaše potovanje vas je privedlo tudi v župnijo Sveta Trojica v Slovenskih goricah. Z veseljem smo spremljali vaš prihod k nam, kjer smo skupaj delali, ustvarjali in si med seboj pomagali. Bili ste pomemben člen v delu in življenju naše trojiške župnije, za kar smo vam vsi Trojičani zelo hvaležni. Poučevali ste naše otroke, mladini ste kazali prava pota v življenju, mladoporočencem odprli skupno pot v življenje. Radi ste delali skupaj z nami na trojiškem gospodarstvu, obiskovali ste bolne in ostarele, pokojne ste pospremili k večnemu počitku.

Sedaj s težkim srcem spremljamo vaš odhod v večnost, kjer je vsem nam pripravljen prostor. P. Primož, Bog Vam povrni za vse, kar ste storili z nami in za nas. Spominjali se Vas bomo v molitvi in ostali boste v lepem spominu vsem iz župnije Sveta Trojica v Slovenskih goricah.

Počivajte v miru.

Nova Gorica – Kostanjevica

Letošnje jaslice v frančiškanski cerkvi na Kostanjevici so nekaj posebnega. Ker se je začelo leto Svetega pisma, nam je v jaslicah spregovorila Božja beseda. Ker ima advent štiri nedelje, smo jih postavljali postopoma.

V ozadju na tabli je narisano mesto Betlehem in na vrhu napis Čujte in molite. To je vodilo, ki velja za vsakega kristjana v adventu oziroma v vsakdanjem življenju. Biti čuječ – buđen v molitvi in ne dopustiti, da te svet premami.

Na drugo adventno nedeljo je bila iz kamnov, pobranih na obrežju reke Soče, narejena široka pot. Pripravite Gospodovo pot. Tako je klical Janez Krstnik na obrežju Jordana.

Janez Krstnik je nadaljeval s svojim poslanstvom, ko je oznanjal krst pokore in spreobrnjenja, zato so prihajali k njemu in ga spraševali: Kakj naj storimo? Ta, največji napis, na tretjo adventno klič tudi nas ljudi k dobroti do drugih, pravičnosti v dejanjih in strpnosti tako v besedah kakor tudi v vedenju.

Zadnja, četrta adventna nedelja se je letos v večeru pre-

vesila že v sveti večer Gospodovega rojstva. Marija je bila v štalici, a nad njo je napis: Blagoslovljena ti med ženami. Morda se sliši malo nenavadno, vendar je občutek samote še kako močno prevel tudi božjo Mater. Ta občutek navdaja večkrat tudi nas. Kakor Marija se spomnimo tudi mi, da je z nami Bog Oče, ki nas pošilja in nam želi zapati posebno nalogo, da jo izpolnimo.

Vse dobi svojo polnost v napisu Ne bojte se pod daritvenim oltarjem oziroma v nadaljevanju teh treh angelovih besed: Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo.

Želja vseh, ki smo postavljali letošnje jaslice, je, da bi vas jaslice napolnile z veseljem in mirom. Pa ne samo to. Notranjo srečo delite še z drugimi.

Z isto temo, a iz drugih materialov, so narejene tudi jaslice zunaj cerkve. Narejene so iz litrskih in pollitrskih plastenk radenske, na katerih so rdeče vrtnice in imitacija soških kamnov, na tiskarske plošče pa so vtisnjene Gasparijeve figure jaslic, ki so postavljene med »vrtnice«. S sodelavci jih je postavil Jurij Poša iz Nove Gorice.

p. K. K.

V pokorščini na voljo ljudem

Mariborčan, letošnji zlatomašnik frančiškan p. Hieronim Žvegljč se je rodil 19. junija 1931 v frančiškanski župni-

ji sv. Marije. Hitro se je navdušil nad frančiškansko duhovnostjo in v njem se je prebudila želja po redovništvu in duhovništvu. Večne

zaobljube je položil 14. marca 1956 in bil 29. junija istega leta v Ljubljani posvečen v duhovnika.

Prvo službeno mesto je dobil pri brezjanski Materi Božji. Kot najmlajšega izmed redovnikov ga je vsako leto doletelo praznično maševanje po okoliških farah in pomoč okoliškim duhovnikom. Tako je velikokrat šel maševat in pomagat tudi v Rateče. Ko je bil prvič na poti tja, je za cerkev in župnišče povprašal dva policaja, pa nista vedela, kje naj bi to bilo! V Ratečah so ga vedno z veseljem sprejeli. V tem času je bil tudi zapisnikar radovljiške dekanije.

Leta 1959 je bil premeščen za kaplana pri Marijinem oznanjenju v Ljubljani. Na »Tromostovju« je deloval neprekinjeno polnih enaindvajset let: kaplan in katehet od 1959 do 1974 in župnijski upravitelj od 1974 do 1980. Ob tem je bil tudi prodekan in vključen v mnoge pastoralne dejavnosti. Leta 1980 je bil premeščen v štajersko prestolnico, domači Maribor za župnijskega upravitelja in gvardijana samostana pri baziliki Matere Usmiljenja. Že naslednje leto je bil izvoljen za prodekana mariborske dekanije.

»Povsod, kjer sem bil, sem se po svojih močeh, možnostih in vedenju trudil za napredek, usklajenost in ravnovesje. Kakšno zadoščenje in voljo mi je dalo, ko so mi v Ljubljani, sicer šele leta 1969, dovolili izdajati župnijsko glasilo Naše Tromostovje. Do mojega odhoda leta 1980 je izšlo 116 števil na skupno 614 straneh,« se spominja zlatomašnik p. Žvegljč.

Preroki nesreče ali varuhi sveta?

Pogovor s p. dr. Edvardom Kovačem, teologom in profesorjem za etiko varstva narave

Kako se na poročila o okoljskih spremembah in negativnih človeških vplivih na naravo odzivamo kristjani in kako o teh vprašanih razmišljajo etiki – o tem smo se pogovarjali s franciškanom p. dr. Edvardom Kovačem, teologom, ki se varstvu naravne dediščine posveča tudi kot profesor za etiko varstva narave na podiplomskem programu na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Kako kot profesor za etiko varstva narave delujete poročila o klimatskih spremembah? Ali vas skrbi?

Vsekakor, strokovnjaki za klimatske spremembe so na dolgočasne, ki smo jim prejšnja opozorjali že vrsto let. Tudi svojim študentom že dvajset let razkrivam težavo, da se človek ob napredku znanosti obnaša, kot da bi bil pijan. Streznilci prihajajo, seveda pozno, vendar se vedno določijo zgodaj, da lahko rešimo naš planet. To misel mi je zelo jasno razkril judovski agnostični mislec Hans Jonas. Dejaj, da nas enkrat vendarle mora postati strah. Le stalna zaskrbljenost lahko spremeni naš način življenja. Konec je z zanesljivimi viziki, kaj vsega je zmožna znanost. Tudi se moramo odločiti opojnim sanjam, iz njih so se pogosto rojevale nasilne utopične ideje. Seveda moramo se vedno sanjati o prihodnosti, toda pri belem dnevu, s pravo modrosijo. Kadar torej znanost in tehnika nekaj zasledujeta, njuna prednostna vprašanja ne morejo biti več: Ali bosta uspeli, sva zmožna? Prednostna vprašanja so odsej: Ali smeva, je to smiselno, kakšne posledice bo

ni le za vernice ljudi, zato je to odgovornost pred Bogom prevedel kot odgovornost za prihodnje rodove, ki jih se ni, ki jih nikoli ne bomo poznali, saj šele prihajajo.

Judovski preroki nesporno rotijo svoje ljudstvo. Vrnili se, vrnili se, izraelski! Tudi sam vidim resitev v tej vrnitvi k prvotni modrosti, da je namreč narava – zemlja, zrak, voda – čudoviti dar, ki mi ne pripada in z njim ne morem poljubno ravnati, ker bom pač dal enkrat za to odgovor.

Dr. EDVARD KOVAČ:

«Celotno stvarstvo je dar Boga. V tem smislu se človek ne more nikoli obnašati kot lastnik narave in sveta. Sme ga uporabljati, loda ne uničiti, lahko ga upravlja, a ne more si ga lastiti.»

Kako po no varstvo narave gledate z očmi sv. Františka Asiškega?

Lahko rečemo, da je ta srednjeveški truhadar verjel Svetemu pismu, da je svet dober, da je dragocen dar ljubečega Očeta, zato ga je bil veseli in ga je opeval. Tudi njegovo veliko uboštvo izhaja iz prepričanja, da je izjemno bogat, saj lahko hodi po najčudovitejšem stvarstvu. Gotovo je v ozadiju tudi estetsko doživljanje lepote pokrajine Umberije, toda ta estetski doživljaj bi bil premočan za njegovo visoko etičnost v odnosu do narave. Temelji njegove pozicije in

darja upanje. Ravno zaradi te razsežnosti, ki je odprtost v jatrinski svet, ki bo misijanski, se pravi bolj pravici, bolj usklajen in bolj srčen, je njeno poslanstvo, da izdela tudi načela, po katerih to upanje ne bo zgolj utopijsko, zasnepano, ampak resnično pričakovanje. Tukaj se krščansko stališče oddalja od Jona sonega. Hans Jonas je postavil načelo upanja nasproti načelu odgovornosti. Krščanska misel, ki jo živimo znotraj cerkvenega izročila pa ta dva principa združuje. Ravno zaradi

Ali je Cerkev v odnosu do okoljskih vprašanj naredila kakšen premik?

Zagotovo, ne sicer v temeljnem vrednotnem stvarstvu, to je bilo visoko biblično. To premiki so znotraj socialnih, gospodarskih in ekonomskih pobud, se pravi znotraj vel II. v svoji okrožnici O človeškem delu je zaradi takratnih razmer na Poljski nastala v časovni stiski. Kasneje papež okrožnice pa to vprašanje obravnava temeljito. Cerkev ni nauk je zelo jasen, pravi, da ekonomska vprašanja, naj bodo tako majhna in peščica, ne morejo opraviti uničevanja narave. Tako se je socialni nauk razširil v skrb za ohranitev stvarstva. Tega so sledile tudi komisije nacionalnih škofskih konferenc, ki se odsej povečini Evropi imenujejo Komisije za pravico miru ter ohranitev stvarstva. Naša slovenska tem težnjam ni sledila. Pač pa so to komisije ustanovili slovenski franciskani. Njen predsednik je dr. p. Tadej Strechovec, ki se tudi imenuje slovenske Cerkev udeležuje mednarodnih konferenc. Člani njegove komisije posegli tudi v slovenske razprave o gradnji hidroelektrarne pri Bledu ter vetrnic v Volovju rebrti itd.

Nova Štifa pri Ribnici

V času priprave na 800-letnico Frančiškovega Vodila, smo bratje pri Novi Štifi na Dolenjskem skupaj s Komornim zborom p. Stanislava Škrabca in dekleškim zborom pod vodstvom organista in pevovodje br. Marijana Cvitaka priredili jaslice, kakršne je doživel sv. Frančišek z brati v Greccio blizu Rietija leta 1223. V času, ko je tako malo duhovnih poklicev, se je pol ure pred polnočjo pod slavnimi lipami zbralo nad 25 Frančikovih »bratov« in prijateljev skupaj s pastirji, ovcami, kozami, osli in psom. Vezno besedilo med božičnimi pesmimi je bilo vzeto iz Frančiškovih spisov oziroma pr-

vih življenjepiscev asiškega ubožca. Med pesmijo Sveta noč smo ob polnoči šli v sprevodu v cerkev Marije vnebovzete k polnočnici. Navzoči so z veseljem sodelovali in bili hvaležni, da smo prihod božjega deteta doživljali bolj živo in malo drugače. p. F. R.

MOLITEV TEDNA

Za vse posvečene

Sveti Duh, v srca izlita ljubezen,
ki daješ dušam milost in navdih,
večni izvir življenja,
ki dovršuješ Kristusovo poslanstvo
z mnogimi karizmami;
prosimo te za vse posvečene osebe.
Napolni jim srca z notranjo gotovostjo,
da so bili vnaprej odbrani za ljubezen,
hvalo in služenje.
Daj jim okusiti svoje prijateljstvo,
napolni jih s svojim veseljem in svojo tolažbo,
pomagaj jim premagati težke trenutke
in z zaupanjem vstati po padcih,
naredi jih za ogledalo božje lepote.
Daj jim pogum, da se bodo soočili
z izzivi našega časa, in milost,
da bodo nosili ljudem dobrohotnost
in človekoljubje našega Odrešenika
Jezusa Kristusa.

Janez Pavel II.

Zvesti resnici in pravici

Ljubezen in pravna razsežnost zakona si ne nasprotujeta

**Papež Benedikt XVI.
je 27. januarja sprejel
v posebno avdienco prelate,
sodnike, advokate in druge
uslužbenke papeškega
prizivnega sodišča Rimske rofe.**

Običajno ima papež ob tej priložnosti nagovor, ki je zelo odmeven med pravniki, pa tudi med verniki, ki jih zakonska problematika zanima ali se z njo ukvarjajo.

Papež je najprej poudaril, da cerkveni sodniki opravljajo zelo pomembno pastoralno delo v Cerkvi in da naj bodo pri tem delu zvesti ljubezni do resnice in pravičnosti. Pravni postopek za ugotavljanje ničnosti cerkvenega zakona predpostavlja »resnico o zakramentalnosti zakona«, ki jo današnji čas in družbena kultura, ki jo označuje relativizem in pravni pozitivizem, težko sprejemata. Ta kriza o »resnici zakona«, nadaljuje papež, ki se vedno bolj čuti tudi med verniki, izhaja iz napačnega razumevanja nauka drugega vatikanskega zbora o zakonu in družini. Nekateri so celo prepričani, da je zakon kot »globoka skupnost življenja in ljubezni« (CS 48) ideal, kateremu se »normalni kristjani« ne morejo zavezati. Še več, nekateri so prepričani, da pastoralna skrb za zakon, ki živijo v neurejenih zakonskih skupnostih (svobodne zakonske skupnosti, samo civilno poročeni, razvezani in ponovno civilno poročeni itd.) zahteva, da se to neurejeno stanje tudi pravno uredi, neodvisno od pravnega postopka o veljavnosti ozi-

roma ničnosti njihovega cerkvenega zakona. Pravni postopek za ugotavljanje ničnosti zakona naj bi tudi pravno formaliziral njihove osebne zahteve po priznanju veljavnosti njihovega stanja, to je po priznanju njihovega neurejenega zakonskega položaja.

Zakramentalna zakonska zveza ima svojo resnico, ki je v globokem skladu z razumom in vero. Gre za stvarnost, ki jo osvetljuje božja beseda kot neločljivo skupnost moškega in ženske, ki se drug drugemu dokončno, izključno in nepretrgno darujeta in sprejemata za ustanovitev zakona.

Tudi pravna razsežnost zakona je utemeljena v Svetem pismu: »Ali niste brali, da je Stvarnik na začetku ustvaril človeka kot moža in ženo ter rekel, /.../ da bosta oba eno telo. Kar je Bog združil, tega naj človek ne ločuje.« (Mt 19,4-6). Zakonska zveza razodeva skrivnostno zvezo med Kristusom in Cerkvijo (Ef 5,30-31). V teh trditvah Svetega pisma lahko odkrijemo pravno antropologijo zakonske zveze, ki je sicer sad svobodne privolitve moža in žene, a vedno v skladu s Stvariteljevim načrtom in voljo. Nerazveznost zakona ne izhaja toliko iz volje zakoncev, temveč je pridržana samemu bistvu zakonske zveze, ki jo je določil Stvarnik in jo odtegnil samovolji zakoncev. Zakonca si morata biti zvesta zato, ker je to ena bistvenih zahtev zakona kot takega v božjem načrtu. Cerkev, kljub relativizaciji in anarhističnemu pojmovanju spolnosti v današnji družbi, z odločno in jasno besedo poudarja pravni vidik zakonske zveze, da na-

mreč ta zveza po svoji naravi in namenih vključuje pravičnost in medosebne odnose. »Eros vodi človeka od stvarjenja dalje v zakon, v zvezo, h kateri spada enost in dokončnost. Tako in samo tako se uresniči njegova notranja bit /.../ Zakon, ki temelji na izključni in dokončni ljubezni, je podoba odnosa Boga do svojega ljudstva, in nasprotno« (Benedikt XVI., *Bog je ljubezen*, št. 11). Prav na tem področju se ljubezen in pravna razsežnost zakonske zveze dopolnjujeta in podpirata.

Nauk Cerkve in njeno delovanje na področju družinske pastoralne sta utemeljena na tej »resnici o zakonu« in njeni notranji pravni razsežnosti. K zmedu na tem področju pripomorejo tudi napačne razlage sedanje cerkveno-pravne zakonodaje o krščanskem zakonu, ki so v nasprotju s tradicionalnim naukom Cerkve. Te zmotne razlage se oddaljujejo od samega bistva zakonske zveze in od njene notranje pravne razsežnosti in prepuščajo uresničenje ali neuresničenje zakonske podaritve subjektivnim pogledom obeh partnerjev.

Cerkvena sodišča s svojim delovanjem lahko veliko pripomorejo k premostitvi te zakonske krize v Cerkvi in družbi na ta način, da sodišča opravljajo z odgovornostjo svoje delo v skladu z ljubeznijo do resnice in pravičnosti. Z zvestobo pri svojem delu cerkveni sodniki odkrivajo »resnico o zakonu«, ki nam jo je razodel Kristus in ki jo Cerkev pod vodstvom Svetega Duha ohranja in posreduje ljudem.

p. VIKTOR PAPEŽ, OFM

Ave Maria v novi podobi

Mesečnik Ave Maria, ki ga izdajajo in urejajo slovenski frančiškani v ameriškem Lemontu, namenjen pa je predvsem Slovencem po svetu, zlasti še v ZDA, je devetindesetletnico izhajanja začel v novi – barvni podobi. Torej barvnem tisku. Odlikuje pa ga tudi pestra in zanimiva vsebina iz cerkvenih in drugih dogajanj med Slovenci zunaj in znotraj matične domovine, pa tudi drugih, kar želijo posredovati svojim bralcem. Te in nove je izdajatelj p. Bernardin Sušnik v

prvi letošnji številki povabil, naj jo naprej radi prebirajo, pa tudi denarno podprejo, saj polepšana zunanja podoba revije veliko več stane, jo bodo pa še sproti izboljševali in dopolnjevali. Vsebinsko pa ostajajo zvesti dosednji uredniški usmeritvi. Pred očmi imajo že tudi bližajočo se stoletnico izhajanja revije, ki jo bodo skušali praznovati čim lepše, hkrati pa tudi v hvaležnosti vsem, ki so revijo »postavili na noge«, kakorkoli pri njej sodelovali, jo podpirali in širili.

Barbara 14.1.07

Šmihel nad Mozirjem

V svoji rojstni župniji v Šmihelu nad Mozirjem je Jože Goličnik, bolj znan kot p. Bernard, v nedeljo, 19. novembra, obhajal srebrno mašo. Pri njej se je zbralo veliko domačinov, ki se še dobro spominjajo dogodka nove maše, ki je takrat združil mlado in staro. Slednji se z veseljem spominjajo dneva slovesnosti. V kraj je peljala modernizirana asfaltna cesta. Pravijo, da v Šmihelu ni bilo nikoli toliko ljudi, kot jih je bilo tisti dan. Novomašniki so pozdravili številni mlaji. Po novi maši je p. Bernard nastopil službo dušnega pastirja v Mariboru, bil nato nekaj let v Avstraliji, nato pa v Ljubljani, Novem mestu in Nazarjah. Na njegovo delovanje v Nazarjah ga večjeje lepi spomini. Z veseljem v srcu se ga spominjajo tudi Nazarčani, ki jih je s svojo preprostostjo, poniž-

nostjo in mirom navdihoval s hriba nad krajem. Zadnja leta slušbuje na Sveti gori pri Novi Gorici.

Ob srebrni maši so se slavljencu pridružili še domači župnik Sandi Koren, častni kanonik Alojz Žagar, ki je pred petindvajsetimi leti poskrbel za pripravo Bernardove nove maše, in stolni kanonik Jože Goličnik. Slednji je v letošnjem letu praznoval štiri desetletja duhovništva, v pridigi pa je izpostavil svete, ki po poti redovništva in duhovništva vodijo tudi patra Bernarda. Ljubezen, ponižnost in pokorščino si je zapisal globoko v srce. Njegova načela ga z božjo pomočjo vodijo skozi življenje.

Spoštovanje do srebrnomašnika so izkazali tudi domačini, ki so se udeležili daritve, po njej pa se ob pripravljenih dobrotah v Bernardovi družbi zadržali še dolgo v sončen nedeljski dan.

Benjamin Kanjč

Jaslice v najmlajši mariborski župniji

Verniki najmlajše mariborske župnije na Košakih, posvečene bl. škofu Slomšku, poskušamo tudi sedaj v božičnem času doživeti popolnost praznika svete družine. Kljub prostorski stiski smo v kapeli, ki smo jo preuredili iz dvorane vaške skupnosti, pripravili jaslice v velikosti 2,5 m x 1,5 m. Za izdelavo sem kljub majhnosti jaslic in pomoči ostalih župljanov potreboval kar nekaj popoldnevov. Jaslice imajo okrog sto petdeset ovčec, množico pastirjev, krav, oslov, konj, kamel, donov, potok, čez katerega vodi most, zajetja vode, kurišča, vodnjaka, jasliti itd.

Milan Robar

Sprejem za verske skupnosti

Urad vlade RS za verske skupnosti je v sredo, 13. decembra, v hotelu Slon priredil tradicionalni božično–novoletni sprejem za predstavnike verskih skupnosti. Na sprejem je povabil tudi zamejske duhovnike. Sprejema se je udeležilo veliko predstavnikov najrazličnejših verskih skupnosti, ki jih je pozdravil direktor urada dr. Drago Čepar. Med drugim je dejal, da Slovenija pravkar sprejema moderen zakon o verski svobodi, ki bo verskim skupnostim dal mesto, ki jim po pomenu pripada, vendar sprejemanje traja nekoliko dlje, kot so si pri uradu želeli, zato je prisotne pozval, naj za zakon molijo in držijo pesti. Večer sta popestrili dve skupini, najprej ženski zbor islamske skupnosti iz Ljubljane, ki je zapel tri muslimanske duhovne pesmi, imenovane ilahije, za njimi pa so nastopili še člani združenj slovenskih skavtinj in skavtov ter tabornikov, ki so predstavili projekt *Luč miru iz Betlehema* ter letošnjo mirovno poslanico *Razprodaja miru*, zatem pa so zapeli še dve pesmi. I. Ž.

Relikvije sv. Primoža in Felicijana v frančiškanski cerkvi

Frančičani v Kamniku in Sveti gvardiana cerkve sv. Jakob- ba v Kamniku so v teh dneh z veseljem in hvaležnostjo za dar obnove relikviarja sv. Primoža in Felicijana vabili na dve po- membni srečanja.

V petek, 17. novembra, je v dvorani frančiškanskega samo- stana predaval dr. Ferdinand Šerbelj na temo Relikvije in relikviarji sv. Primoža in Felici- jana. Akademski restavratorka iz Restavratskega centra v Ljubljani Saša Dolinšek je predstavila restavratsko-kon- servatorski postopek obnove relikviarja, ki ga je opravila. Številni obiskovalci so nato z

bile v temnem stiku (dotika) z relikvijami prvega ali drugega razreda, vključno z grobov ali svetiščem svetnika.

Relikvije se hranijo v relikvi- arjih - bogato okrašenih po- sodah najrazličnejših oblik in velikosti: skrinjicah, monštran- cah, lahko imajo tudi obliko človeške okončine, katere kost je shranjena v njih, npr. obliko roke, noge, glave,...

Relikvije sv. Primoža in Felicijana

Kako so prišle relikvije sve- tih mučencev k Sv. Primožu nad Kamnikom, ni znano,

in Felicijana so shranjene v po- cinkani skrinjici velikosti 50,8 x 21,4 x 17 cm, ki je ovita z rdečim trakom in zapечатena z voskom, na katerem je oddi- njen pečat ljubljanskega škofa Antona Bonaventura Jegliča.

Legenda o sv. Primožu in sv. Felicijanu

Primož (db. prvi, najboljši, prvak) in Felicijan (db. srečen, uspešen, blažen) naj bi bila rodna brata, doma v Sabini- skih gorah, severovzhodno od Rima. Sinova bogatih rimskih patricijev sta se spremenila v krščanstvo in se posvetila po- moči ubogim ter obiskovanju

jetnikov, pose- bej kristjanov, ki so bili v prega- njanjih obvojeni na smrt. Dolgo časa sta oprav- ljala službo bil- žnijim, nato pa so tudi njiju pri- jeli. Oba sta bila že v visoki staro- sti (Primož naj bi bil star 80 let), ko so ju vrgli v ječo, kjer sta za- vrnila darovanje poganskim bo- govom. Vilenili so ju v železne verige, a ju je, tako pripovedu- je Zlata legenda, rešil angel in ju privedel pred oblastnika. Tega

Dr. Ferdinand Šerbelj, akademska restavratorka Saša Dolinšek in pater Boris Markič ob delu pri obnovi relikviarja sv. Primoža in Felicijana.

RELIKVIJE sv. Primoža in Felicijana V FRANČIŠKANSKI CERKVI SV. JAKOBA V KAMNIKU

roke in noge in ga tri dni pustil brez hra- ne. Nato je poklical Primoža in ga skušal z ukano pripraviti do darovanja. Re- kel mu je, da je brat že daroval in zdaj v cesarjevi palači uži- va gostoljubnost in obilje. Primož se ni dal zvesti in je ostal trden v veri. Oblas- nika je to še huje razjezilo, tako da je dal zakuriti ogenj. Primoža so pekli na obeh straneh, v usta so mu vlivali raz- topljen svinec. Vse to je moral Felicijan gledati. Nato so oba vrgli levom, ki pa so k nogam mučencev prišli vsi pohlevni in se začeli igrati kot mučki. Ker z levi niso nič opravili, so nadnjo nagnali dva krvoločna medveda, a tudi tadva nista bila boljša od levov. Mučenje je spre- m- ljalo 12.000 ljudi in ko so videli nevarne živati, ki so v navzo- čnosti bratov postale krotke, jih je 5.000 stusa. Oblastnik ju je nato dal obglaviti, telesi pa vredi ptcam in psom, ki pa se ju niso dotaknili. Krist-

10

SVETA GORA BO DOBILA ROMARSKI DOM

DRŽAVA IN OBČINE PA BODO CERKVI ZGRADILE KANALIZACIJO

TONI DUGOREPEC

Sveta gora stoji na vodovarstvenem območju, ima stare in neustrezne greznice, letno pa jo po podatkih samostana obišče okrog 300.000 romarjev in turistov. To naj bi bili glavni razlogi, da je ministrstvo za okolje in prostor in šest goriških občin, na pobudo frančiškanov, podpisalo pismo o nameri za gradnjo kanalizacije. To so storili skorajda tajno. Novinarji so za sestanek izvedeli zgolj po naključju. Z velikim okoljevarstvenim projektom pa se niti ministrstvo niti občine niso pohvalile. Morda zato, ker direktni vplivi samostanskih odpadnih voda na bližnji vodni vir Mrzlek niso znani. Postavlja se tudi vprašanje, zakaj so se, navkljub že leta visokemu obisku, "dotrajane" greznice odločili reševati šele letos.

Odgovor na to bi lahko bil nekdanji romarski dom na Sveti gori, ki so ga frančiškani od države dobili v ponovno last leta 1990. Čeprav je obnova zaradi pomanjkanja denarja zastala, naj bi ta kmalu spet služil svojemu namenu. Ljudi zato pozivajo, da "darove" za romarski dom lahko nakažejo na bančni račun in tako pomagajo "zacetiti to težko rano" Svete gore. Ko bo zaceljena, namerava RKC v njej tudi duhovno in kulturno izobraževati ljudstvo ter odpreti družinski center za pomoč zakoncem v težavah. Za uresničitev poslanstva "center" potrebuje uporabno dovoljenje. Za uporabno dovoljenje pa potrebuje urejeno kanalizacijo. In tako smo spet na začetku zgodbe.

Na Mestni občini Nova Gorica so povedali, da bodo lokalne skupnosti za pripravo projektne dokumentacije namenile 60.000 evrov. In dodali, da je "obveza vsake občine, da varuje izvirne pitne vode". Ministrstvo za okolje in prostor naj bi pristavilo okrog 400.000 evrov. Poleg tega računajo še na dodaten evropski denar. Cesar pa nam žal niso potrdili. Čeprav bodo financirali "okoljski projekt", jim na ministrstvu v dveh dneh ni uspelo najti tistega, ki bi odgovoril na naša vprašanja. Vodji frančiškanov, ki bodo za svojo kanalizacijo prispevali zemljišče, BERNARDO GOLČNIKU, se javni denar zdi upravičen: "Prav je, da država nekaj okoljskega denarja, ki ga pobere, namenja tudi za okoljske projekte." "Frančiškanska provinca je neodvisna, revna in sama odgovorna za vzdrževanje. Tudi o bogastvu ljubljanske nadškofije bi bilo možno razpravljati, koprski pa je zelo revna," zavrača namige, da država financira bogato RKC, sicer ustanovo zasebnega prava. X

SVETA GORA ▶ S čistilno napravo bodo zaščitili Mrzlek - Plačajo občine in država

Tudi gora onesnažuje

Kot kaže, bodo na Sveti gori končno začeli odpravljati težave, ki jih povzročajo odpadne vode. V sredo so podpisali pismo o nameri za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave. Naložbo, ki naj bi stala skoraj pol milijona evrov, bodo bi plačale občine in država.

Frančiškanski samostan na Sveti gori letno obišče več kot 300.000 romarjev in turistov. Frančiškani zanj že dalj časa načrtujejo razvojne projekte, med drugim gradnjo romarskega doma. Velika ovira pri tem so odpadne vode. Na Sveti gori namreč ni ne kanalizacije ne čistilne naprave in odpadne vode, ki pronikajo iz starih greznic, ogrožajo vodni vir Mrzlek.

Zavarovali bodo tudi Mrzlek

Mrzlek bodo v prihodnjih letih zavarovali v okviru projekta z naslovom Varovanje vodnega vira Mrzlek in oskrba prebivalcev s pitno vodo, za katerega bodo dobili tudi evropski denar. Hkrati bodo odpravili težave z odpadnimi vodami. Kot je povedal direktor podjetja Vodovodi in kanalizacija Miran Lovrič, naj bi na Sveti gori zgradili kanalizacijo in čistilno napravo. Župani šestih goriških občin so se

zavezali, da bodo za dokumentacijo in začetek del občine prispevale skupaj

Priložnost za Sveto goro

"Ureditev zagate z odpadnimi vodami je za nas zelo pomembna z naravovarstvenega vidika in odpira možnosti razvoja romarskega središča," je ob podpisu

prečiščevanje odpadnih voda eden od pogojev za urejanje romarskega doma. Doslej je prihajalo do težav pri zagotavljanju dovoljenj. *"Če se bomo držali časovnega načrta, bi lahko naložbo končali jeseni prihodnje leto,"* je dodala državna

Foto: Leo Gaberša

Občine in država bodo zaščitile Mrzlek in pomagale samostanu

približno 84.000 evrov; država pa naj bi plačala kar 375.000 evrov.

pisma o nameri dejal Jože Golčnik - pater Bernard. Kot je dodal, je prav

sekretarka na okoljskem ministrstvu Bernarda Podlipnik. MITJA MARUŠIČ

Novo delo patra Bruna J. Koroška iz samostana na Kostanjevici

Teološki esej o genocidih

Hranciskanski pater Bruno J. Korošek, ki živi v samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici ter je znan kot pisec del z naslovom *Teološki esej o genocidih*, pri tem naravnja in utemeljuje tudi svoje poglede in stališča do raznih vrst genocidov. V knjizi z naslovom *Teološki esej o genocidih* obravnava in razlaga enega najbolj tragičnih pojavov v zgodovini človeštva, namreč množično pobijanje celih narodov iz razlogov, ki so navadnemu človeku povsem nedoumljivi, posebno zaradi svoje zverinske krutosti. Avtor opozarja na ugotovitve znanstvenikov, da so v vseh dobah človeške zgodovine in po vseh celinah zemlje vedno obstajali primeri neusmiljenega klanja, iztrebljanja in uničevanja celotnih plemen in narodov, tako da se zdi, da gre za prirojeno in razmiselnost pod vplivom duha in dušne bolesti.

Pisec uvodoma poudarja, da se teologija z genocidi dotika in si s tematično ukvarja. Zato se mu je zdelo prav, da o omenjenih pojavih poskuša najti kakršno koli razlago, ki jo bodo potem drugi teologi izboljšali in s časom uvedli v naše šolske učbenike. V nadaljevanju opisuje in razčlenjuje zgodovinski pregled genocidov, začne od tiste

smu, ter prek pobojev muslimanov v Turčiji, genocidov, ki so jih povzročili Hitler, Stalin in Mao Ce Tung, do pokolov, ki jih je v Kambodži uprizoril komunistični voditelj Saloth Sar, bolj znan z imenom Pol Pot.

prizadeti samoderžni prejšnjega stoletja. Smernice za svoje dejavnosti so posredno ali neposredno spopadli z nekaterimi razpravami o politologiji množic ali državi. Uspeh prevrat, ki naj zadovoljijo držhal, je odvisev od stopnje ugleda, ki ga mora imeti samoderžec. Kakor ima vsaka čreda ovac brezopojno zaupanje v svojega prevega kozla, tako jo morajo za najti držhal v svojem vodji. To so dobro razumeli moderni samoderžci, ki so si z vsemi možnimi sredstvi znali pridobiti ne samo neomejen ugled, ampak tudi sloves, kakršnega verniki pripisujejo samo Bogu, to je vsevednosti in nezmotljivosti, posebno še, ko so si samoderžci začeli privajati Bogu lastno oblast nad življenjem in smrtjo vseh podanikov.

Tako, recimo, si tudi general nemške vojske ni so upali dvomiti o Hitlerjevi nezmotljivosti, tudi ko so že preprosti verniki slutili vojaški polom. Stalin si je ugled vsevednosti znal pridobiti s tem, da je v vsako skupnost, po mestih svoje voljače, izbrane člane držali pa preoblekel v uniformo tajne policije. Obogatjevanje samega sebe pa si je privarjal, čele, nekateri državniki

življenjem in smrtjo milijonov ljudi. S tem pa je tudi posamezne člane držali osvobodil vsake krivde za ropanje in pobijanje namišljenih "sovražnikov" družbenih prevratov.

Avtor esaja opozarja, da je pojem genocida nastal šele v novem času, po letu 1945, ko se je odvijal proces proti nacističnim krvnikom, in po 8. decembru 1948, ko je Organizacija združenih narodov sprejela dogovor o preprečevanju in zatiranju zločinov genocida. Znanstveno raziskovanje pa se je pričelo šele leta 2004, ko so bile objavljene prve ugotovitve o genocidu. Te so bile porazne: v vseh dobah človeške zgodovine in povsod po svetu so vedno obstajali primeri neusmiljenega klanja, iztrebljanja in uničevanja celotnih plemen in narodov, ki jih je, kar je najhuje, odobraval samo Svetlo pismo Stare zaveze. Franciskanski pater Bruno J. Korošek zato meni, da je pojav genocidov predstavljal pravi izziv tudi za teologe, ki pa si o njem niso upali razpravljati. Zapisal je tudi, da bi za izčrpano razlago genocida bilo dobro, če bi teolog sledil namigom sv. Pavla o bitveni sestavi človeka. Ta ni samo razumna žival, kakor to uči Aristotel, niti samo bitje, sestavljeno iz duše in telesa, kakor se na splošno misli in opisuje, ampak oseba, v kateri razlikujemo duha, dušo in telo.

Novo delo znanega patra s Kostanjevice je izšlo v zbirki Franciskova pot, nastala pa ga je Založba Branika v Novi Gorici.

Sveti Frančišek Asiški
Sveti Anton Padovanski

IR. JAKOB BIJOČ, OFM
IR. BOGDAN KNAVS, OFM

SPOZNAVAJMO VERO

Brat Frančišek

Kot da bi znova vstale stare travme

Dr. Edvard Kovač opozarja, da so Romi z nami vred staroselci in spadajo k našemu večstoletnemu izročilu

DRAGICA KORADE

Dr. Edvard Kovač, filozof in esejist, ki se je z Romi srečeval zlasti v Parizu, kjer država že dolga leta nadvse precizno rešuje mnoga zapletena vprašanja sožitja, je bil v teh dneh eden redkih, ki so opozorili, da bomo za to, da bi z se Romi bolje razumeli, morali nekaj storiti oboji, Romi in Slovenci. Kaj? "Najprej bo treba spremeniti našo zavest," pravi Kovač, ki se mu že izključujoča delitev na Rome in Slovence ne zdi dobra.

"Naj vam povem o dogodku, ki se je pripetil lani za veliki šmaren pri Novi Štifti na Dolenjskem. Pater je pokazal enemu izmed romskih romarjev dvojezično Sveto pismo, madžarsko-romsko, in ga povprašal: 'Ali lahko to bereš in razumeš?' Fant je tekoče prebral stran, nato pa dejal: 'To ni slovenska romščina!' Torej je v Romih samih zavest, da spadajo k nam, da nosijo v sebi tudi poteze slovenske pokrajine in tradicije. In res jih zgodovinski viri omenjajo že v 14. in 15. stoletju, v 17. stoletju pa najdemo njihova imena že v cerkvenih matičnih knjigah. Ko želimo ustvariti prostor sobivanja in srečavanja, je prav, da si najprej pokličemo v spomin, da so Romi z nami vred staroselci in da spadajo k našemu večstoletnemu

vembeskim vstajam proti Romom na Dolenjskem. Kako ste to doživljali vi?

"Te dogodke smo vsi doživljali zelo boleče. Sam sem imel občutek, da se nekdo ob poročanju o tamkajšnjih dogodkih že kar naslaja ob krivicah, zadanih ranah in hudih trenutkih. Posebno sem bil pretresen ob misli, da so eni in drugi vendarle ljudje, ki so si delili najtežjo usodo polpretekle zgodovine. Ti kraji in tudi etnija Romov so med vojno in po njej doživeli največ ubojev in usmritev. Kakor da bi stari travmatizmi znova vstali iz njih. Sprašujem se, zakaj odgovorni niso vsaj nekaj let prej posegli po pravnih sredstvih, ki bi lahko vzpostavila minimalne pogoje za sobivanje. Gre za temeljne človeške pravice enih in drugih. Francija sploh nima posebnega zakona o narodnih manjšinah, toda človekove osnovne pravice so tako jasno določene in tudi spoštovane, da bi se tam kaj takega težko zgodilo."

Ali ni prav ta pogled na Rome, ki si ne zaslužijo nobenega človeškega spoštovanja, veliko prispeva k temu, da so Romi takšni, kot nas Ambrušani prepričujejo, da so?

"Kar se je zgodilo vsem znani romski družini, je nekaj zelo značilnega ob spreminjanju temeljev neke družbe. Ko je pred leti umrl njihov oče, poglavar družine, se je sesul njihov tradicionalni sistem vrednot, a nov ni bil zgrajen. Prej je bil oče tista avtoriteta, ki je bila hkrati zagotovilo, da bo temeljna romska tradicija spoštovana. Podoben pojav smo zaznali v Franciji med magrebskimi, severnoafriškimi družinami. Tudi pri njih se je se-

Dr. Edvard Kovač: "Bodimo pozorni na njihovo veselje do otrok, družinsko vzajemnost, morda umetniške talente, iznajdljivost pri delu in, seveda, na njihov občutek za svobodo." (Branko Žunec)

Posebno sem bil pretresen ob misli, da so eni in drugi ljudje, ki so si delili najtežjo usodo polpretekle zgodovine

šola priti k njim. Nujno je torej zgodnje vpisovanje v vrtnice, da bi otroci resnično postali dvojezični, hkrati pa delo z odraslimi, da tudi ti spoznajo, kaj lahko sami naredi-

lastrine in, seveda, varstvo okolja, potem jih s tem tudi prosimo, naj nas ne posnemajo v naših moralnih in civilizacijskih stranskih poteh, ki jih zrejo vsak dan na malih zaslonih. In nasprotno, pustimo, da nas tudi oni povabijo, naj jih ne istovetimo več z negativnimi podobami posameznikov, morda neke družine, in naj bomo pozorni na njihovo veselje do otrok, družinsko vzajemnost, morda na umetniške talente, iznajdljivost pri delu in seveda njihov občutek za svobodo. Toda vse, kar sem našel, so stereotipi pri nas in pri njih. Življenje jih bo preraslo in ustvarilo novo sožitje.

Treba je priti do novega ustvarjalnega odnosa, v katerem nam skupno življenje ne bo v breme, ampak v obogatitev. Če verjame-mo v kulturno moč vsake etnije, to ni težko. Končno je naša tradicija poznala in še pozna oblike sožitja. Treba se je ozreti po Evropski

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00 in
533 88 61
fax: (04) 533 88 66

*Za pos. brate namesto 00:
03 - ; 04 - Vitomir;
18 - Silvin; 20 - Primož;
22 - Štefan; 24 - Leopold;
25 - Mihael; 26 - Herman;
28 - Miroslav*

■ DOBOVA

Trg 7. julija 8
8257 DOBOVA
tel.: (07) 496 70 59

■ KAMNIK

Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50

*Za pos. brate namesto 0:
3 - Boris; 4 -
6 - Pashal; 7 - Ernest*

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (05) 627 33 22

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel. in fax: (01) 436 87 81

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99

*Za pos. brate namesto 70:
75 - Zdravko; 80 - Mari;
81 - Bogdan; - Tomaž H.;*

**■ LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53

*Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hireonim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan; 61
- Tadej; 62 - Bogdan;
50 - Komisariat*

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 00
fax: (02) 228 51 35

*Za pos. brate namesto 00:
13 - Janez; 14 - Bogoljub;
19 - Jože; 26 - Lavrencij;
29 - Franci*

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 1753

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51

*Za pos. brate namesto 0:
2 - Vid; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno*

■ NOVA ŠTIFTA

Nova Štifta 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44

■ NOVO MESTO

Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79

*Za pos. brate namesto 0:
1 - Krizostom; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter;*

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38

*Za pos. brate namesto 20:
22 - Bernard; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Stane*

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56

■ AVSTRALIJA**ADELAIDE****Holy Family Slovenian
Mission**

51 Young Avenue
AU - WEST HIND-
MARSH SA 5007
tel.: 0061 8 834 696 74
fax: 0061 8 834 629 03

MELBOURNE**SS. Cyril and Methodius
Slov. Mis.**

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 0061 3 985 381 18 in
985 377 87
fax: 0061 3 985 361 76
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY**St. Raphael Slovenian
Mission**

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 0061 2 963 771 47 in
968 254 78
fax: 0061 2 968 276 92
mobitel:
0061 419 236 783

■ AVSTRIJA**P. Bertrand Kotnik**

Klosterstrasse 2
AT - 9100 VÖLKER-
MARKT / VELIKOVEC
tel.: 0043 (4232) 38 960

■ BENIN**P. Pepi Lebreht**

Fraternité franciscaine
B. P. 280
BJ - NATITINGOU
tel.: 00229 822 286

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA**P. Hugo A. Delčnjak**

Paroisse de Kourou
B.P. 75
GF - 97371 KOUROU
Cedex

■ ITALIA**P. Robert Bahčič**

Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 684 912 09

■ TOGO**P. Milan Kadunc
Mission catholique**

Nadoba
B.P. 9
TG - KANTE
tel.: 00228 667 20 06

■ ZDA**JOHNSTOWN**

St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JONSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT

St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
fax: 001 (630) 257 85 59
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 6432
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

**Slovensko versko
središče**

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK

St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

provincialat: provincialat.ofm@rkc.si
prokuratura: prokuratura.ofm@rkc.si
komisariat: komisariat@rkc.si

Bežigrad: zupnijski.urad@siol.net

Nadoba: nadoba.ofm@rkc.si

Nova Štifta: novastifta@siol.net

Vič: zu-sv.antona.pad@siol.net

Založba BF: zbf@rkc.si

Generalna kurija: http://www.ofm.org

e-mail: [ime]@ofm.org

[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, segcen, formgen, missgen, econ- gen, pax, acta, kmartzall ipd.)

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si

Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si

Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si

Anton Jerman - anton.jerman@email.si

Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si

Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com

Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net

Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si

Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si

Boris Markež - boris.markez@siol.net

Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si

C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si

Ciril A. Božič - ciril@infoxchange.net.au

Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si

David Šrumpf - p.david@siol.net

Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si

Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si

Filip Rupnik - filipr@pacific.net.au

Franci Kovše - franc.kovse@rkc.si

Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si

Janez Papa - janez.papa@rkc.si

Janez Tretjak - tretjakj@picknowl.com.au

Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si

Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net

Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si

Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si

Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net

Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net

Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si

Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si

Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net

Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si

Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si

Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si

Niko Žvokelj - strunjan.niko@amis.net

Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net

Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si

Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si

Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si

Rafko Slejko - rafael@libero.it

Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si

guardianus@ofm.org

Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si

Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si

Stane Zore - stane.zore@rkc.si

Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si

Tadej Strehovec - tadejstrehovec@hotmail.com

Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si

Tomaž Hočevar - tomaz.hocivar@rkc.si

Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si

Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au

Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si

